

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd (PEF)

Bakalářská práce

**Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce – rozhodování
samosprávy (případová studie) - Kašperské Hory**

David Bouda

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

David Bouda

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce (případová studie města Kašperské Hory)

Název anglicky

Political aspects of management and the development of the chosen municipality (case study of Kašperské Hory)

Cíle práce

Tématem bakalářské práce je problematika místní samosprávy a rozvoje obcí. Výzkum bude zaměřen na vybrané město Kašperské Hory (okres Klatovy). Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele města a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy.
2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty apod.).
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje obce.

Metodika

Při vypracování práce bude využit přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy obcí různých velikostí. Práce bude postavena jako případová studie. Sběr dat proběhne pomocí studia dokumentů a dotazování členů místní samosprávy. Dále budou použity další standartní metodologické postupy, především komparace.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

Kašperské Hory, samospráva, volební strana, volby, rozvoj obce, majetek obce, rozpočet, investice

Doporučené zdroje informací

- BALÍK, S. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.
- BERNARD, J. (ed.). Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. ISBN 978-80-7330-187-3.
- BERNARD, J. (ed.). Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.
- ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.
- ČOPÍK, J.; KOPŘIVA, R.; ČMEJREK, J. Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic. *Local Government Studies*, 47(2), 2021, s. 167-185. DOI: 10.1080/03003930.2019.1699069.
- HEINELT, H.; MAGINER, A.; CABRIA, M.; REYNAERTH, H. (eds.) Political leaders and Changing Local Democracy. *The European Mayor*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2018. ISBN 978-3-319-67410-0.
- JŮPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. *Politologická revue*, 10(2), 2004, s. 80–101.
- PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.
- RYŠAVÝ, D.; ŠARADÍN, P. (eds.) Zastupitelé českých měst a obcí v evropské perspektivě. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. ISBN 978-80-7419-042-1.
-

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jan Čopík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 12. 3. 2024

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 3. 2024

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce – rozhodování samosprávy (případová studie) - Kašperské Hory" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.03.2024

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu Ing. Janu Čopíkovi, Ph.D., za vedení mé bakalářské práce a poskytnutí podkladových materiálů, dále také zaměstnancům města Kašperské Hory za otevřenost a vstřícné jednání při sběru dat a informací.

Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce – rozhodování samosprávy (případová studie) - Kašperské Hory

Abstrakt

Cílem bakalářské práce bude zachytit a analyzovat rozhodovací mechanismy v prostředí obce Kašperské Hory. Práce se soustředí na rozvoj obce, její rozpočet, financování municipalit, mechanismus dosažení kolektivního rozhodnutí, oblast rozvoje a dotace a jejich využití. Práce má charakter případové studie. Výsledky práce prokázaly mimořádné příjmy obce v oblasti zemědělství a služeb. Na obec s 1400 obyvateli nezvyklé možnosti investic a financování projektů ze svého rozpočtu. Ve vedení obce nebyly zjištěny žádné větší rozpory. Aktéři místní politiky se společně na věcech potřebných pro město dokážou dohodnout a diskutují pouze o pořadí, v jakém se tyto věci budou realizovat. Hlavní slovo má ve městě v oblasti investic a rozhodování starosta města, který je součástí koalice v zastupitelstvu.

Klíčová slova: Kašperské Hory, samospráva, volební strana, volby, rozvoj obce, majetek obce, rozpočet, investice

Political aspects of management and development of the chosen municipality (case study) - Kašperské Hory

Abstract

The aim of the bachelor's thesis will be to capture and analyse the decision-making process in the environment of the municipality of Kašperské Hory. The work focuses on the development of the municipality, municipal financing budget, the mechanism for reaching a collective decision, the area of subsidy development and their use. The work has the character of a case study. The results of the work proved the extraordinary income of the municipality in the field of agriculture and services. For the town with 1400 inhabitants, unusual opportunities for investment and project financing from its budget. No major contradictions were found in the management of the town. Actors of local politics can agree together on things needed for the town and only discuss the order in which these things will be implemented. The mayor, who is part of the coalition in the council, has the main say in investment and decision-making in the city.

Keywords: Kašperské Hory, self-government, political parties, elections, development of the municipality, property of municipality, budget, investment

Obsah

1 Úvod	8
2 Cíl práce a metodika	9
2.1.1 Cíle práce.....	9
2.1.2 Metodika.....	9
3 Teoretická část	11
3.1 Veřejná správa.....	11
3.1.1 Státní správa.....	12
3.1.2 Územní samospráva.....	12
3.2 Obecní zřízení.....	13
3.2.1 Historický vývoj a význam obcí.....	13
3.2.2 Malé venkovské obce.....	15
3.2.3 Samostatná a přenesená působnost.....	15
3.3 Financování obcí.....	16
3.3.1 Příjmy obcí.....	17
3.3.2 Výdaje obcí.....	18
3.3.3 Rozpočty obcí.....	19
3.3.4 Dotace.....	20
3.4 Orgány obcí.....	20
3.4.1 Obecní zastupitelstvo.....	21
3.4.2 Obecní rada.....	23
3.4.3 Starosta obce.....	23
3.4.4 Výbory obce.....	25
3.5 Volby a volební systémy.....	27
3.5.1 Volební systémy a preference.....	27
3.5.2 Komunální volby.....	28
3.5.3 Politické strany a hnutí.....	28
4 Praktická část	30
4.1 Charakteristika obce Kašperské Hory.....	30
4.1.1 Historie a lokace obce.....	31
4.1.2 Obyvatelstvo a jeho struktura.....	31
4.1.3 Kulturní a sportovní vyžití.....	34
4.1.4 Služby.....	35
4.2 Politické vedení obce Kašperské Hory.....	36
4.2.1 Pozice starosty.....	36
4.2.2 Místní zastupitelstvo a rada.....	38
4.2.3 Ostatní orgány obce.....	38

4.3	Volby.....	39
4.3.1	Volební účast ve volbách do zastupitelstev obcí	39
4.3.2	Sestavování kandidátních listin	40
4.3.3	Politický boj v obci.....	40
4.4	Obecní rozpočet	41
4.4.1	Deskripce rozpočtu	41
4.4.2	Strana příjmů.....	42
4.4.3	Strana výdajů	43
4.4.4	Dotace a podpory	44
5	Výsledky.....	45
6	Závěr.....	47
7	Seznam použitých zdrojů	48
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	51
8.1	Seznam obrázků	51
8.2	Seznam tabulek	51
8.3	Seznam grafů.....	51
8.4	Seznam použitých zkratk.....	51
9	Přílohy.....	52

1 Úvod

Ve své bakalářské práci se věnuji politickým aspektům řízení a rozvoje ve městě Kašperské Hory. Město jsem si vybral kvůli mimořádnosti a zajímavosti jeho majetku, příjmům a investičním možnostem. Dále také kvůli jeho bohaté historii a vyzdvihnutí města králem Karlem IV. Práci jsem se mimo jiné rozhodl o tomto městě napsat díky provázanosti mého nejlepšího kamaráda s místními obyvateli a některými současnými, nebo bývalými aktéry místní politiky.

Dále také z důvodu zájmu o přiblížení fungování místní politiky v menším horském městě, které zároveň představuje významný turistický cíl. Město nese spousty specifik, ať už se jedná o geografickou polohu, věkovou strukturu obyvatelstva, majetkové a rozpočtové charakteristiky města, investice do vybavenosti města, či významné pamětihodnosti jako hrad Kašperk, který se vypíná nad městem nebo krásy Chráněné krajinné oblasti (CHKO) a Národního parku (NP) Šumava v jeho blízkém okolí.

Pomocí mé práce se pokusím detailně prozkoumat politické aspekty řízení města, analyzovat procesy rozhodování a zkoumat jaký vliv mají specifika města na jeho politický a ekonomický vývoj. S pomocí této studie se snažím úplně přispět k lepšímu pochopení politických dynamik v menších městech s turistickým potenciálem, jako jsou Kašperské Hory

2 Cíl práce a metodika

2.1.1 Cíle práce

Bakalářská práce se zaměřuje na fungování místní samosprávy, její řízení a rozhodovací procesy. Jako konkrétní případová studie bude zkoumáno město Kašperské Hory, které se nachází v Plzeňském kraji (okres Klatovy). Obec byla vybrána díky mimořádným příjmům ze svého majetku a neobvyklé kapitálové vybavenosti. Dále také díky svému historickému i kulturnímu bohatství a zajímavým investicím. Specifické horské poloze a vazbám na obyvatele, aktéry místní politiky. Cílem této práce je provést analýzu aspektů jako jsou:

- 1) **Charakterizovat hlavních socioekonomických ukazatelů města** – identifikovat a popsat základní charakteristiku města a klíčové socioekonomické ukazatele. Vyhodnotit jejich vliv na vývoj fungování a rozhodování místní samosprávy. Popsat specifika daného města a jejich vliv na rozpočet, možnosti a rozvoj obce.
- 2) **Identifikovat aktéry politických procesů města** – analýza aktérů politických procesů ve městě, včetně lokálních politických subjektů. Zhodnocení jejich postavení, role a vlivu na politické rozhodování s místní samosprávě. Vliv a úlohy rady, zastupitelstva, pozice starosty a zájem obyvatel o místní politiku.
- 3) **Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje a investic** – identifikace klíčových faktorů ovlivňujících rozhodovací procesy.

2.1.2 Metodika

Práce je koncipována jako případová studie, což znamená, že se podrobně zabývá konkrétním případem – městem Kašperské Hory v okrese Klatovy. Při tvorbě této práce byl uplatněn přístup, který zohledňuje jeho proces rozhodování orgánů místní samosprávy a vztahy mezi subjekty místní samosprávy.

Pro sběr dat byly využity různé techniky, mezi něž řadíme studium relevantních dokumentů týkajících se místní samosprávy. Studium dokumentů umožní získat legislativní rámec a důležité informace o dosavadním vývoji místní samosprávy v Kašperských Horách. Dále byly dotazováni členové místních samosprávních orgánů kvůli přiblížení fungování

politiky a konkrétních zajímavostí, co se ve městě odehrává. Celkem byly provedeny tři rozhovory s aktéry místní politiky – starostou města Janem Voldřichem, Dis. dále s místostarostou Mgr. Jaroslavem Havlem a se členem zastupitelstva Ing. Miroslavem Olšaníkem. V rozhovorech byly dotazováni na témata vstoupení do místní politiky, voleb, rady města, investic města, kandidátní listiny, rozhodování rady, zastupitelstva a majetku města. Rozhovory s členy místní samosprávy přispějí k získání kvalitativních dat a názorů přímo od aktérů místního rozhodování. Přepis rozhovorů se nachází v příloze.

Aplikovány byly standardní metodologické postupy, zejména komparace, která spočívá především ve srovnávání a uvažování o rozdílnostech. Tato metoda umožní srovnání místní samosprávy s obcemi odlišné velikosti, což pomůže identifikovat rozdíly a podobnosti. Město je srovnáváno s průměrným věkem, úbytkem obyvatel a strukturou obyvatel v Plzeňském kraji a České republice. Analýza přispěje k hlubšímu porozumění specifik místní samosprávy v obcích s menším počtem obyvatel.

3 Teoretická část

Tato část se zabývá zkoumáním různých pramenů literatury, které se zaměřují na veřejnou správu a samosprávu. Především v kontextu obcí, jejich financování, politických orgánů obce a voleb v obcích.

3.1 Veřejná správa

Veřejná správa se skládá z dvou klíčových subsystémů, a to státní správy a veřejné samosprávy. Veřejná samospráva může nabývat podoby zájmové nebo územní samosprávy. V jednom státě může existovat veřejná správa nejen na úrovni ústřední vlády, ale také územní veřejná správa. Ta zahrnuje instituce s různorodými pravomocemi, které nejsou součástí centrálních orgánů. Tyto instituce na územní úrovni mohou vykonávat určité pravomoci státní správy, a to buď samy, nebo ve spolupráci s orgány samosprávy, kterým byly pravomoci svěřeny na základě přenesené působnosti. (Provazníková, 2009)

Specifická struktura veřejné správy se odlišuje v každé zemi, ale lze identifikovat čtyři základní vládní úrovně a přidružené rozpočty. Tyto úrovně zahrnují: centrální vládu, regionální vlády, místní vlády a nadnárodní vládu. Zmiňované vládní úrovně jsou provázané a společně sestavují hierarchii veřejné správy, přičemž každá úroveň má svůj specifický rozpočet a pravomoci. (Provazníková, 2009)

Z hlediska definování veřejné správy, která se zabývá správou veřejných záležitostí, je klíčovým prvkem otázka, co přesně znamená "veřejné". Na první pohled by se mohlo zdát, že jednoduchým vysvětlením je označení veřejného jako opaku soukromého. Nicméně tato odpověď sama o sobě nepřináší uspokojivé řešení, neboť chybí i jasná definice samotného pojmu "soukromého". V literatuře se často pojmem "veřejné" označuje hodnota nebo statek, na kterém má zájem převažující část určité komunity, a to na základě prostorových, profesních nebo jiných charakteristik. Je třeba však zdůraznit, že hranice mezi soukromým a veřejným prostředím nemusí být vždy jasně vymezené a mohou se vzájemně prolínat, což je charakteristickým jevem pro moderní státy. Rozhodnutí, co bude považováno za soukromé či veřejné, závisí na politickém kontextu, který se opírá o sociální potřeby, ideovou orientaci, tradice společnosti a další faktory. (Kafka & Kolář, 2006)

Je třeba zdůraznit, že veřejná správa má svá specifika, zejména pokud jde o vztah k právu. Na rozdíl od soukromé správy je veřejná správa podstatně více omezena právními normami, což znamená, že je vázána tím, co jí zákon umožňuje. Navíc, veřejná správa má výjimečný vztah k právu, protože má pravomoc vydávat právní akty a tím zavazovat subjekty, které jí nejsou hierarchicky, služebně ani jinak podřízené. Je však důležité poznamenat, že veřejná správa je rovněž vázána zákonem a všechny její akty musí být v souladu se zákonem. (Kafka & Kolář, 2006)

3.1.1 Státní správa

V České republice je státní správa diferencována na dvě hlavní kategorie: přímou a nepřímou. Tato struktura umožňuje organizaci a rozdělení funkcí státní správy mezi různé instituce, a to s cílem dosáhnout optimálního plnění veřejných úkolů a povinností. Přímou státní správu vykonávají organizační složky státu, především různé úřady. Tato kategorie zahrnuje instituce, které jsou přímo podřízeny vládě a jsou pověřeny plněním specifických úkolů a funkcí ve veřejném zájmu. Typicky jsou to specializované úřady, které mají za úkol konkrétní oblasti správy. (Pomahač, 2013)

Nepřímá státní správa zahrnuje subjekty, na něž stát přenesl určitou část správy prostřednictvím legislativních nebo jiných rozhodnutí. Tato odpovědnost může být vymezena zákony, nebo jinými právními předpisy. Nepřímá státní správa zahrnuje subjekty, které jsou formálně nezávislé, avšak stále vykonávají činnosti ve veřejném zájmu podle specifikace, kterou stát stanoví. (Pomahač, 2013)

3.1.2 Územní samospráva

Územní samospráva hraje hlavní roli při výkonu veřejné moci, která zůstává mimo dosah moci státní. Tato zbývající veřejná moc je státem v určitém rozsahu přenesena na subjekty nestátního charakteru s cílem umožnit samosprávné řízení veřejných záležitostí. Tyto záležitosti závisí na potřebách daného území. Územní samospráva má svůj původ v moci státní, od níž se odvíjí a nemůže s ní být v rozporu. (Balík, 2009)

3.2 Obecní zřízení

Obecní zřízení v České republice je vymezeno zákonem č. 128/2000 Sb. Podle této legislativy je obec chápána jako základní územní samosprávné společenství občanů. Obce představují územní celek, jehož hranice jsou vymezeny rozsahem obecního území. Obec je také veřejnoprávní korporací, disponuje a hospodaří s vlastním majetkem, v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto právních vztahů. Obecní samospráva nese jako hlavní úkol zajistit komplexní rozvoj svého území a odpovídat potřebám občanů. Pro dosažení tohoto cíle je obec vybavena samostatnou působností, která ji umožňuje rozhodovat nezávisle a s uvážením. Při svém rozhodování jsou orgány obce vázány obecnými právními předpisy České republiky. Samostatná působnost jim však umožňuje nezávislý postup, nejsou podřízeny jiným orgánům veřejné správy. Vzhledem k rozmanité struktuře obcí v České republice se uplatňuje třístupňový model kategorizace obcí podle přenesené působnosti. (*Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o Obcích, n.d.*)

3.2.1 Historický vývoj a význam obcí

Významný mezník v historii místní politiky představuje přelom let 1848-1849, který je spojován se zahájením éry obecní samosprávy. Prvním legislativním dokumentem, který formálně zavedl obecní řízení, byl zákon vydán v roce 1849. Často je znám pod názvem Stadionův obecní řád. Tento dokument definuje dvě dimenze působnosti místních obcí, a to přenesenou a přirozenou. Řád dále klasifikoval obce do tří typů: krajské, okresní a místní. Stadionův obecní řád upravoval detailně strukturu místních obcí. Předměstí se mohla připojit k městům a vytvořit tak jednotnou obec. Tato obec měla možnost dělit se na frakce, které byly oprávněny k vykonávání určité působnosti. V roce 1851 došlo k obnovení absolutistického režimu a vydání tzv. silvestrovských patentů. Ústava byla zrušena a samospráva byla zachována pouze na místní úrovni obcí. Opět možnost volit do obecních výborů podle původního Stadionova řízení přinesl až rok 1860. Následně v roce 1862 byl přijat nový zákon o obecním řízení, což symbolizovalo uzavření období obnovy místní samosprávy. (Bernard, 2011)

O záležitostech obce rozhodovaly orgány obecního výboru a zastupitelstva. Obecní výbor, složený ze starosty a minimálně dvou radních plnil roli exekutivního orgánu. Své funkce vykonávali po dobu 3 let, až do ustanovení nového orgánu a měli pravomoc jednat ve věcech obce. Další významné transformace nastaly až v roce 1919 s vznikem Československé republiky a schválením nového volebního zákona. Bylo zákonem zavedeno rovné všeobecné volební právo, které umožnilo i ženám účastnit se voleb. Během první republiky nebylo vydáno zcela nové obecní zřízení, ale pouze jeho novelizace. V této době byla samospráva omezována zejména v oblasti finančního hospodářství. Schválení vyšších finančních transakcí spojených s obecním majetkem vyžadovalo schválení státního úřadu. (Bernard, 2011)

K výraznému zásahu do sktruktury obecní samosprávy došlo během vzniku Protektorátu Čechy a Morava a následného vládního nařízení v roce 1939. Tento zásah zahrnoval například zřízení tajemníka, který byl pověřen vykonáváním přenesené působnosti obce. V případech obcí s více než 200 obyvateli byla zastupitelstva rozpuštěna a nahrazena vládními komisaři. Nový systém založený na národních výborech byl implementován v roce 1945. Tato změna znamenala zrušení oddělování pravomocí mezi samosprávou a státní správou, což vedlo k pouze formální existenci samosprávy. Skutečný výkon moci byl převzat státní správou. Místní národní výbory přebíraly pravomoci v oblastech životního prostředí, místní infrastruktury, kultury a školství. Docházelo též k znárodnění majetku v komunálním vlastnictví, který byl svěřen národním výborům k hospodaření, čímž se veškeré výdaje a příjmy staly součástí státního rozpočtu. (Čmejrek, 2008)

V roce 1990 byl existující systém národních výborů nahrazen novým uspořádáním územní státní správy. Zrušené místní a městské výbory nahradila obecní samospráva, která na území dnešní České republiky má již dlouholetou tradici. Nová úprava obecní samosprávy, kterou realizoval zákon č. 367/1990 Sb., o obcích, v mnohém navazovala na tento historický systém. Vyšší územní samospráva byla zavedena prostřednictvím ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Je však důležité zdůraznit, že zmíněný ústavní zákon se zaměřoval pouze na územní vymezení krajů a nedefinoval jejich konkrétní kompetence a organizační strukturu. (Ministerstvo vnitra ČR, 2005)

3.2.2 Malé venkovské obce

V České republice je rozptýleno několik tisíc malých venkovských obcí, kde žije téměř 2,7 milionu lidí v obcích s méně než 2000 obyvateli. I když vyloučíme ty, které jsou blízko velkých měst, zůstává přes 4600 obcí, kde žije přes 2,1 milionu lidí, což představuje více než pětinu české populace. Pro obyvatel tato venkovská sídla představují nejen místo bydlení a relaxace, ale také centra každodenních služeb a sociálních vazeb. Venkovské obce mají rovněž potenciál nabízet pracovní příležitosti svým obyvatelům a plnit různé funkce ve společnosti. Nicméně jejich rozvoj může stagnovat nebo dokonce upadat. Identifikovat, které obce se rozvíjejí a které zaostávají, není jednoduché, protože v jejich vývoji hraje roli mnoho faktorů. (Bernard, 2010)

Definice lokálního nebo místního rozvoje se může lišit v závislosti na místních podmínkách a preferencích obyvatel. Co je vnímáno pozitivně jednou skupinou, může být negativně hodnoceno jinou. Navíc rozvojové možnosti malých obcí jsou ovlivněny regionálními charakteristikami a politickými prioritami na národní i regionální úrovni, které určují rozdělení finančních prostředků. Přestože malé obce podléhají vnějším vlivům, nejsou pasivními subjekty. Mají vlastní samosprávu, která se stará o místní rozvoj a spravuje svůj rozpočet. Také disponují vnitřními rozvojovými potenciály, které mohou být mobilizovány členy obecní samosprávy, kteří jsou klíčovými aktéry ve vytváření rozvojových strategií. (Bernard, 2010)

3.2.3 Samostatná a přenesená působnost

Samostatná působnost

Zákon vymezuje samostatnou působnost obce tím, že ji definuje jako oblasti, které jsou v zájmu dané obce a jejích občanů. Tato působnost zahrnuje záležitosti, které nejsou součástí přenesené působnosti orgánů obcí a krajů, nebo nepodléhají působnosti správních úřadů. Dále také záležitosti, které jsou obcím svěřeny zvláštním zákonem. Samostatná působnost je dále specifikována zejména v § 84, 85 a 102 zákona č. 128/2000 Sb. O obcích. Zasahování státních a krajských orgánů do samostatné působnosti obce je povoleno pouze v případech, kdy je to nezbytné k ochraně zákona. Toto zasahování musí být provedeno v souladu se zákonem a omezeno výhradně tak, jak je stanoveno právními předpisy. Rozsah samostatné působnosti může být redukován pouze na základě zákona. V samostatné

působnosti obec ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi. Jde především o uspokojování potřeb svých občanů. Základními potřebami jsou zpravidla potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy, vzdělání, rozvoje kultury, cestovního ruchu a ochrany veřejného pořádku. (*Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o Obcích*, n.d.)

Přenesená působnost

Kromě obecné samosprávy má obec také pověření vykonávat některé úkoly státní správy v rámci tzv. přenesené působnosti. Tyto agendy jsou obci svěřeny k vykonávání, přičemž způsob, jakým jsou realizovány, podléhá určitým omezením. Obec je zavázána tyto agendy vykonávat, ale její pravomoci ve volbě způsobu výkonu těchto agend jsou limitovány. Typickými příklady těchto agend může být například vydávání nařízení obce, vydávání stavebních povolení, vedení matričních knih, pořízení územního plánu obce či řešení přestupků na území dané obce. S ohledem na pestrou strukturu obcí v České republice není prakticky možné, aby všechny obce byly pověřeny stejným rozsahem agend v rámci přenesené působnosti. Zákon č. 314/2002 Sb. Vytvořil třístupňový systém kategorizace v rámci přenesené působnosti. Obce prvního typu, což jsou nejmenší obce, které tvoří přes 90 % všech obcí, mají svěřeny menší části přenesené působnosti. V tomto typu obcí má obecní úřad pouze základní jednoduchou strukturu. Obce druhého typu jsou pověřeny úkoly s pověřeným obecním úřadem. Úřady obcí druhého stupně mají za úkol nejen vykonávat základní přenesenou působnost, ale také další přenesené působnosti ve svěřeném rozsahu v rámci správního obvodu, který zpravidla zahrnuje více obcí. Posledními jsou obce třetího typu, označované jako obce s rozšířenou působností, které se aktivně podílejí na realizaci agendy státní správy v rámci přenesené působnosti. Tato působnost je definována v zákoně o obcích. Konkrétní oblasti mohou zahrnovat například vydávání živnostenských oprávnění, osobních či cestovních dokladů nebo evidenci motorových vozidel. (Bernard, 2012)

3.3 Financování obcí

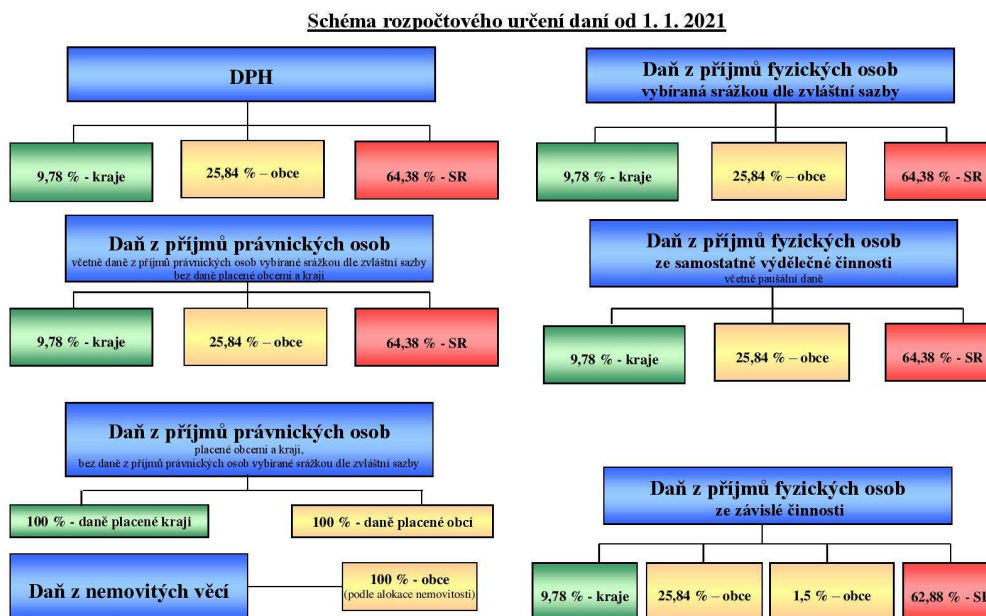
Financování obcí hraje klíčovou roli při hodnocení skutečného postavení samosprávy vůči státu. Způsob, jakým jsou obce financovány představuje významný indikátor tohoto vztahu. Ekonomická nezávislost samosprávy by vyžadovala, aby měla zaručenou možnost generovat příjmy, jejichž strukturu může stanovit. Většinou by se jednalo o místní daně.

Přijetí tohoto principu by ale pravděpodobně vedlo k narušení státního systému. Většinou se proto tedy upřednostňuje kombinace příjmů z veřejných zdrojů a vlastních příjmů. Obce se s výjimkou výnosů z vlastního majetku, omezeně spoléhají na příjmy poskytované státem. Tento kontext odráží závislost obcí na státní podpoře v českém systému samosprávy. (Balík, 2009)

Finanční struktura obcí byla definována v roce 2000 a v roce 2007 prošla částečnou korekcí. V roce 2000 došlo ke změně způsobu stanovení příjmů obcí, kdy bylo zavedeno nové kritérium pro výpočet jejich zásadní části, a to podle počtu obyvatel v dané obci. Tato změna měla za následek, že velikost obce se stala klíčovým faktorem pro stanovení jejich příjmů. Bylo stanoveno 14 velikostních kategorií pro obce, každá s postupně rostoucím koeficientem na jednoho obyvatele. Tento systém přirozeně motivoval představitele obcí, k aktivitám směřujícím k "získání" potřebného počtu občanů. Tyto snahy zahrnovaly pokusy o připojení okolních obcí, nebo přesvědčování občanů, kteří žili bez trvalého bydliště, aby si změnili místo trvalého pobytu. (Balík, 2009)

3.3.1 Příjmy obcí

Základními typy příjmů obecních rozpočtů jsou příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a dotace. Výše závisí jednak na aktivitách jejich představitelů při získávání financí z různých dotačních nebo grantových titulů na národní i evropské úrovni, a také na nastavení rozpočtového určení daní. Systém rozpočtového určení daní je klíčový při rozhodování o finančních prostředcích, které obec získá sdílením celostátního výnosu daní mezi státem a územními rozpočty. V současné době je rozpočtové určení daní postaveno na důležitém faktoru – počtu trvale bydlících obyvatel v obci, podle evidence Českého statistického úřadu (ČSÚ). Je třeba zdůraznit, že tento údaj se v mnoha případech odlišuje od údajů v Informačním systému evidence obyvatel spravovaném Ministerstvem vnitra ČR. V důsledku těchto odchylek v údajích o počtu obyvatel obce vznikají potíže při výpočtu nároku obce na podíl ze sdílených daní. Klíčovým údajem však bývá evidovaný počet obyvatel dle ČSÚ, což často bývá nižší údaj, než který si obce evidují samy. Tato situace může vyvolat nespokojenost představitelů obce, kteří považují své rozpočty za podfinancované. (Ouředníček, 2008)

Zdroj 1 – Ministerstvo financí ČR

Dle zákona č. 250/2000 Sb. O rozpočtových pravidlech územních rozpočtů příjmy rozpočtu obce zahrnují zejména:

- a) Příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- b) Výnosy daní nebo podíly na nich
- c) Příjmy z výsledků vlastní činnosti,
- d) Příjmy z hospodářské činnosti právnických osob zřízených obcí
- e) Příjmy z místních poplatků
- f) Dotace ze státního a krajského rozpočtu
- g) Přijaté peněžní dary a příspěvky

(Zákon č. 250/2000 Sb. O Rozpočtových Pravidlech Územních Rozpočtů, n.d.)

3.3.2 Výdaje obcí

Výdaje územních rozpočtů se neustále zvyšují, jejich narůst je výsledkem zvyšující se odpovědnosti územní samosprávy a financování veřejného sektoru na svém území. Tento trend rovněž reflektuje růst veřejného sektoru jako celku. Rozsah výdajů obcí je determinován rozpočtovými omezeními spojenými s příjmy obcí a zároveň s rozsahem

odpovědnosti při zajišťování rozmanité škály veřejných statků a služeb. Podle rozpočtové skladby v České republice je podrobně stanoveno členění výdajů na běžné a kapitálové. Pro územní samosprávné celky platí druhové členění výdajů, které je kategorizuje do běžných a kapitálových položek. Rozpočtová skladba umožňuje také rozdělit výdaje na dvě hlavní kategorie – návratné, kterých je většina a nenávratné. V případě návratných výdajů může jít o situace, kdy územní celek poskytuje krátkodobé finanční prostředky jiným článkům rozpočtové soustavy nebo občanům například při povodních, nebo jiných živelných pohromách. (Provazníková, 2009)

Mezi běžné výdaje bychom mohli zařadit například: výdaje na platy, platby za provedenou práci a pojistné, neinvestiční nákupy a související výdaje, neinvestiční transfery neziskovým organizacím, výdaje na dopravní obslužnost, nebo výdaje na nákup energií a služeb. (Provazníková, 2009)

V položce kapitálových výdajů najdeme například investiční nákupy, nákupy akcií nebo investiční transfery. (Provazníková, 2009)

3.3.3 Rozpočty obcí

Rozpočet pro územní samosprávný celek a svazek obcí slouží jako finanční plán, který usměrňuje alokaci prostředků na financování aktivit. Délka rozpočtového období odpovídá jednomu kalendářnímu roku. Rozpočet je sestavován dle návaznosti na střednědobý výhled obce či svazku obcí. Obecní rozpočet, který schválí zastupitelstvo musí územní samosprávný celek zpřístupnit na svých webových stránkách do 30 dnů od schválení. Prostřednictvím úřední desky též informuje, kde je elektronická verze rozpočtu dostupná, a kde je možné získat přístup k jeho tištěné podobě. Zásadními principy správy rozpočtu je jeho reálnost, úplnost a pravdivost. Tyto principy zajišťují, že je hospodaření obce transparentní a zodpovědné. (*Zákon č. 250/2000 Sb. Zákon o Rozpočtových Pravidlech Územních Rozpočtů*, n.d.)

V případě, kdy příjmy odpovídají výdajům, dochází k vyrovnanému rozpočtu. Častěji se však setkáváme s variantou, kdy příjmy nesouhlasí s výdaji. V tomto kontextu dochází ke dvěma situacím: příjmy převyšující výdaje, což konstituuje rozpočet přebytkový.

Nebo naopak výdaje převyšující příjmy a rozpočet schodkový či deficitní. V případě existence schodkového rozpočtu je nezbytné schválit nejen samotný rozpočet, ale i opatření k jeho krytí. Ke krytí schodkového rozpočtu dochází z vlastních finančních prostředků či z externích zdrojů. (Provazníková, 2015)

Na konci každého roku je nutné uskutečnit závěrečné zhodnocení hospodářského výsledku prostřednictvím sestavení závěrečného účtu za uplynulé období. Klíčovým prvkem tohoto procesu je pak Zpráva o přezkoumání hospodaření obce, kterou provádí auditor. (Provazníková, 2015)

3.3.4 Dotace

Dotace jsou jedním z hlavních položek příjmů obcí. Můžeme je rozdělit na dotace krajské, státní a dotace z evropských fondů. Žádosti o ně a jejich čerpání však také představuje řadu otázek a problémů. Alokace dotací není imunní vůči politickým a stranickým zájmům. Při jejich přerozdělování jsou sledována zejména kritéria rovnosti a efektivity. Centrálním předpokladem pro rozdělování dotací je určitá diskreční pravomoc orgánu zodpovědného za alokaci dotací. Pokud by byl mechanismus rozdělování dotací striktně řízen a založen pouze na ekonomických faktorech, docházelo by k minimalizaci nebo eliminaci politických cílů. Při rozdělování veřejných financí však může hrát roli například i forma lokálního patriotismu. Tato vazba může přidělovat dotace a granty místům, se kterými jsou vyšší představitelé politických stran spojováni. (Spáč & Balík, 2018)

3.4 Orgány obcí

Obec je řízena a spravována několika orgány, z nichž klíčovým je zastupitelstvo obce. Kromě zastupitelstva existují další instituce, jako je rada obce, starosta, obecní úřad a specifické orgány obce. V případě obcí, které mají status městysu, jsou těmito orgány zastupitelstvo městysu, rada městysu, úřad městysu a případné zvláštní orgány městysu. Pro města se používají odpovídající názvy, tj. zastupitelstvo města, rada města, městský úřad a případné zvláštní orgány města. Jedinečnou kategorií obcí jsou statutární města, která mají privilegium strukturovat své území do městských obvodů nebo městských částí, přičemž každá z nich má své vlastní orgány samosprávy. Status statutárního města není automatický, ale může být udělen pouze novým zákonem o obcích. Postupným procesem novelizací

zákona č. 128/2000 Sb. se počet statutárních měst zvýšil na 27. Statutární města si udržují kontrolu nad svými vnitřními záležitostmi prostřednictvím obecně závazných vyhlášek.

Správa statutárního města spočívá v pravomocích zastupitelstva města. Dalšími klíčovými orgány jsou rada města, primátor, magistrát a specifické orgány města. Městské části v rámci statutárního města jsou spravovány místním zastupitelstvem, jehož dalšími orgány jsou rada městské části, starosta, úřad městské části a specifické orgány pro potřeby dané části města. V statutárním městě pak náměstci primátora vykonávají funkci místostarostů. V rámci magistrátu statutárního města existuje pozice tajemníka, jehož jmenování a odvolání probíhá za účasti primátora a souhlasu ředitele krajského úřadu. V případě potřeby může starosta nebo primátor ve spolupráci s ředitelem krajského úřadu svěřit v určitých oblastech výkon přenesené působnosti komisi. Tato komise je pak vnímána jako součást orgánů obce. (Čmejrek et al., 2010)

3.4.1 Obecní zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce představuje základní orgán v rámci územní samosprávy, neboť jeho složení je přímo určováno občany v obecních volbách. Tímto způsobem má veřejnost přímý vliv na složení a reprezentaci tohoto orgánu, který má klíčovou roli ve správě a rozhodování v rámci dané obce. Mandát člena zastupitelstva vzniká okamžikem, kdy je zvolen prostřednictvím ukončení hlasování. Po zvolení člen zastupitelstva obce přednese slib a potvrdí složení slibu vlastním podpisem. Vykonávání mandátu je v kompetenci člena zastupitelstva obce, který je povinen jednat v souladu se svým předloženým slibem. Mandát člen zastupitelstva vykonává po dobu čtyř let. Počet členů zastupitelstva je stanoven v závislosti na celkovém počtu obyvatel obce. (Čmejrek et al., 2010)

Původní formulace zákona č.128/2000 Sb. O obecním zřízení stanovovala, že zastupitelstvo v nejmenších obcích do 500 obyvatel mohlo mít maximálně devět členů. Toto omezení však znamenalo, že si tyto obce nemohly zřídit obecní radu, protože počet členů rady nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva a volba rady není povolena v obcích s méně, než 15 členy zastupitelstva. Z tohoto důvodu bylo provedeno novelizací zákona o obecním zřízení, která umožnila nejmenším obcím volit patnáctičlenné zastupitelstvo. (Čmejrek et al., 2010)

Tabulka 1 – Počet členů v zastupitelstvu dle počtu obyvatel

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
500 - 3,000	7 až 15
3,001 - 10,000	11 až 25
10,001 - 50,000	15 až 35
50,001 - 150,000	25 až 45
Nad 150,000	35 až 55

Zdroj - 1 zákon č. 128/200 Sb. Zákon o obcích

Mezi základní úkoly zastupitelstva patří například:

- Schválení rozpočtu a závěrečného účtu obce
- Zřízení příspěvkových organizací, nebo organizačních složek obce
- Vydávat obecně závazné vyhlášky obce
- Rozhodnutí o vyhlášení místního referenda
- Zřizovat výbory a volit jejich předsedy
- Navrhovat a schvalovat změny hranic obce, slučování s jinými obcemi, nebo změny katastrálního území

(Čmejrek et al., 2010)

Zastupitel disponuje třemi základními právy v rámci své funkce:

1. **Právo iniciativy** – Toto právo umožňuje zastupiteli předkládat návrhy a iniciativy zastupitelstvu, radě, výborům a komisím.
2. **Právo interpelace** – Zastupitel má právo vznesení dotazů, připomínek, podnětů na radu, členy rady, předsedy výborů, statutární orgány právnických osob založených obcí a vedoucí příspěvkových organizací. Písemná odpověď musí být poskytnuta do 30 dnů.
3. **Právo informace** – Zákonně stanovené právo zastupitele vyžadovat informace od zaměstnanců obce a zaměstnanců právnických osob zřízených obcí ve věcech souvisejících s výkonem její funkce. Poskytnutí informací musí proběhnout do 30 dnů.

Zároveň jsou uloženy základní povinnosti zastupitele a to jsou:

- **Aktivní účast:** Zastupitel je povinen aktivně se účastnit zasedání zastupitelstva a dalších orgánů, jíž je členem. Jeho odpovědnost zahrnuje plnění úkolů stanovených

těmito orgány, hájení zájmu občanů obce a jednání s ohledem na vážnost jeho funkce.

- **Vyvarování se střetu zájmů:** Zastupitel má povinnost vyhýbat se situacím, kde by mohl vzniknout střet zájmů, a jednat v souladu s etickými principy a zásadami zajišťujícími bezúhonnost a transparentnost. (Balík, 2009)

3.4.2 Obecní rada

Zákon o obcích v České republice uvádí volenou radu jako výkonný orgán pro oblast samostatné působnosti. Právní zakotvení obecní rady najdeme v IV. Hlavě zákona o obcích. Za svou činnost odpovídá zastupitelstvu obce, kterému náleží právo radu volit. Rada obce je orgán, který společně s běžným rozhodováním a výkonem pravomocí zastupitelstva zajišťuje řízení obce. Výkon přenesené působnosti rady je omezen na určené úkony, konkrétně na vydávání nařízení obce. (*Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o Obcích*, n.d.)

Rada se skládá ze starosty, jednoho či více místostarostů a členů volených z řad zastupitelstva. Minimální počet členů rady je 5, maximální 11. Počet členů je vždy lichý a nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu zastupitelů. Obce s méně, než 15 členy v zastupitelstvu radu nevolí. Volba rady obvykle probíhá na ustavující schůzi zastupitelstva. Členství v radě obce vzniká vždy zvolením. Proces volby rady není přesně upraven zákonem o obcích, ale řídí se jednacím řádem zastupitelstva. (*Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o Obcích*, n.d.)

Členové rady se schází podle potřeby, svolání schůze provádí starosta. Na rozdíl od schůzí zastupitelstva jednání rady není veřejné. K jednání mohou být přizvány i další osoby, ať už členové zastupitelstva nebo osoby mimo konkrétní obec. Na svých schůzích se rada může usnést nebo rozhodnout pouze při účasti nadpoloviční většiny všech členů rady, nikoliv pouze přítomných. Zákon o obcích nestanovuje povinnost účasti členů rady na schůzích. (*Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o Obcích*, n.d.)

3.4.3 Starosta obce

Kromě své role poskytovatele služeb hraje místní samospráva v demokratické společnosti důležitou úlohu v prosazování a ochraně zájmů místních lidí a komunit. Dále usnadňuje účast občanů na rozhodování a správě veřejných záležitostí a také se snaží

vzdělávat veřejnost o politických otázkách a vývoji politických standardů. V tradičním kontextu byli mužští středostavovští starostové vnímáni jako přirození vůdci společnosti, plnící roli otcovských autorit pro své voliče. Jejich úkolem bylo sloužit jako spojovací článek mezi místními orgány a centrální vládou. (Heinelt, 2018)

Vytváření typologie místních samospráv začíná analýzou role starostů v místním správním systému, což bylo přístupem Mouritzena a Svary (2002). Podle jejich přístupu se role starosty představuje především jako politická autorita. Při zkoumání společných rysů městských systémů v čtrnácti zvolených západoevropských zemích spolu s Austrálií a USA se zaměřili na čtyři klíčové aspekty. Zkoumali, jak je formována politická autorita, jak se projevuje politické vedení, jak se odrážejí kulturní vzory dané společnosti ve výkonu místních vládních představitelů a jaký je charakter vedení místních samospráv. Podle jejich názoru spočívá politická autorita v rovnováze tří organizačních principů: laické vlády, politického vedení a profesionality. Tyto vzájemné vztahy jsou klíčovým prvkem pro rozlišení typu místní samosprávy. Může jít o formu s výrazným postavením starosty, či formu s vedením výboru nebo formu s radou a manažerem. V místním rozvoji je role starostů determinována specifickou strukturou osídlení, kde většina obcí jsou obce malé (80 %) všech obcí má méně než 1000 obyvatel), a mezi malými venkovskými obcemi a většími městy jsou velké rozdíly. Role starostů, kteří jsou rovněž členy obecních rad není formálně posílena v rámci místní samosprávy. V rámci rozhodovacího procesu rady disponují starostové shodnými pravomocemi jako ostatní členové místní politické skupiny. Starostové nicméně mohou hrát v obcích klíčovou roli. Toto je ilustrováno, mimo jiné, zjištěním, že starostové obvykle přebírají iniciativu v rámci rozhodovacího procesu. (Čopík et al., 2021)

Starostové českých obcí hrají také nenahraditelnou roli při prosazování návrhů rozhodnutí. Návrhy mohou být doprovázeny širokou diskusí nejen v rámci rady, ale také mezi úředníky místního úřadu, členy zájmových organizací nebo občany. Diskuse jsou přizpůsobeny prostřednictvím pracovních setkání, která jsou obvykle prováděna na zasedání obecní rady a zástupců subjektů, na něž se možná rozhodnutí vztahují. Svolavatelé těchto setkání jsou pak zpravidla právě starostové. (Čopík et al., 2021)

V malých obcích je starosta zpravidla výrazně dominantní postavou v samosprávě. V situacích, kdy není přítomna rada obce (což je v malých obcích častý jev), se starosta stává

jediným subjektem s exekutivní pravomocí a má moc rozhodovat o hospodaření obce v rámci schváleného rozpočtu. V těchto menších obcích často chybí rozsáhlejší administrativní aparát, což vede k tomu, že starosta plní nejen exekutivní, ale i významnou administrativní roli. (Bernard, 2012)

V našem politickém systému hraje role starosty klíčovou úlohu, která zahrnuje vnímání laické veřejnosti. Zatímco většina obyvatel zná maximálně několik zastupitelů své obce či města, starostu znají prakticky všichni. Jeho postavení je silně zaznamenáno ve veřejném povědomí. Tato důležitost ještě vzrůstá v malých obcích, kde jeho rozhodnutí mohou zásadně ovlivnit směřování obce na několik dalších volebních období. Panuje přesvědčení, že starosta nese hlavní odpovědnost za chod obce, včetně administrativních záležitostí a organizace událostí, je také pověřen hledáním řešení všech možných problémů, které se v obci vyskytnou. (Ryšavý & Šaradín, 2011)

Má přímý přístup k administrativním informacím a věnuje samosprávě svůj čas, což jsou zdroje, kterými ostatní členové samosprávy obvykle nedisponují. Není tak překvapující, že role starosty v menších obcích výrazně převyšuje roli běžných zastupitelů. Je to právě starosta, kdo klíčovým způsobem ovlivňuje fungování celé instituce místní samosprávy, a proto lze často charakterizovat starostu malých obcí jako lokálního lídra. Leadership lze definovat jako “takové jednání, které inspiruje nebo uvede ostatní k účasti v aktivitě, ke které zpočátku mohla existovat určitá rezistence.“ (Leach, Wilson 2000: 11). V jádru leadershipu spočívá schopnost dosáhnout stanovených cílů prostřednictvím přesvědčení ostatních, aby se těchto cílů ujali a aktivně se podíleli na jejich dosažení. (Bernard, 2012)

3.4.4 Výbory obce

Zastupitelstvo obce zřizuje výbory jako své iniciativní a kontrolní orgány, které mu předkládají své stanoviska a návrhy. Výbory jsou odpovědné zastupitelstvu. V oblasti samostatné působnosti zůstává rozhodnutí o zřízení konkrétního výboru plně v pravomoci zastupitelstva obce, které má volnost v rozhodování, zda daný výbor vytvořit či nikoliv. I přesto, že obecně platí tato flexibilita, existují dvě výjimky. První výjimkou je finanční a kontrolní výbor, které musí být zřízeny vždy. Druhou výjimku tvoří výbor pro národnostní menšiny, který není sice povinný pro všechny obce, ale stává se povinným při splnění

určitých zákonných podmínek. Počet členů výboru vždy představuje liché číslo, na rozdíl od komise rady. Výbor se schází podle potřeby a veškerá usnesení jsou zaznamenávána písemně, s podpisem předsedy výboru. Platnost usnesení výboru vyžaduje souhlas nadpoloviční většiny všech členů výboru, nikoli pouze těch, kteří jsou přítomni při hlasování. Z tohoto důvodu by mělo zastupitelstvo pečlivě vybírat členy svých výborů, aby se předešlo případné blokaci hlasování kvůli absencím některých členů. (Kolman, 2008)

Finanční výbor plní dvojí roli jako kontrolní a iniciativní orgán zastupitelstva obce. Výbor musí být nejméně tříčlenný, a v jeho čele musí stát člen zastupitelstva obce. Hlavním úkolem finančního výboru je dohled nad hospodařením obce. Rozhodování o čerpání finančních prostředků z rozpočtu obce však nespadá do jeho pravomocí, neboť toto právo náleží radě obce. Finanční výbor má právo iniciovat návrhy na vhodné využití finančních prostředků. Kromě toho má povinnost projednat zprávu o přezkoumání hospodaření za uplynulý rok spolu s auditem provedeným podle zákona o auditorech. Tím je finanční výbor oprávněn sledovat, zda je majetek obce spravován efektivně a hospodárně. Opatření k odstranění nedostatků zjištěných finančním výborem nařizuje zastupitelstvo radě. (Kolman, 2008)

Kontrolní výbor musí být též nejméně tříčlenný, a není stanoven žádný maximální počet členů. V čele kontrolního výboru musí být člen zastupitelstva, s výjimkou starosty a místostarosty. Kontrolní výbor má za úkol sledovat plnění usnesení zastupitelstva a rady obce. V případě, že jsou tyto orgány zřízeny. Zároveň kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem. Zákon přesně specifikuje, koho může kontrolní výbor oprávněně kontrolovat. Nespecifikuje však kontrolu starosty, rady ani zastupitelstva obce. O provedené kontrole vzniká zápis, který podepisuje člen výboru, a člen instituce jejíž činnosti se kontrola týkala. Zápis obsahuje náležitosti toho, co bylo kontrolováno, a jaké nedostatky byly zjištěny. (Kolman, 2008)

3.5 Volby a volební systémy

3.5.1 Volební systémy a preference

Volební systém můžeme jednoduše definovat jako postup, kterým jsou kandidujícím subjektům přidělovány mandáty s ohledem na výsledek hlasování. Způsob určení volebního systému výrazně ovlivňuje konečný volební výsledek.

V teorii a praxi voleb lze rozlišit dva hlavní modely volebních systémů:

1. Systém poměrného zastoupení

Mandáty jsou přidělovány kandidujícím politickým subjektům poměrně podle počtu platných hlasů, které obdržely od voličů. Pro výpočet se počítají metody volebního čísla nebo volebního dělitele. Uzavírací klauzule, což je minimální podíl hlasů nutný pro získání mandátů, slouží k zabránění přílišné rozdrobenosti politické scény. Tento systém se uplatňuje v České republice u voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, zastupitelstev krajů a obcí a ve volbách do Evropského parlamentu.

2. Většinový volební systém

V tomto systému je zvolen ten kandidát, který získá více hlasů než jakýkoli jiný protikandidát. V České republice platí systém, kde kandidát musí získat nadpoloviční většinu odevzdaných platných hlasů; v případě nedosáhnutí této většiny se koná druhé kolo, do něhož postoupí dva nejlépeší kandidáti. Většinový volební systém se využívá v České republice ve volbách do Senátu Parlamentu ČR a v prezidentských volbách.

(Ministerstvo vnitra ČR, 2021)

Preferenční hlasování se stalo významnou charakteristikou českého komunálního volebního systému již od roku 1990. V tomto systému byly mandáty na kandidátních listinách přidělovány pouze na základě počtu získaných hlasů, bez ohledu na původní pořadí kandidátů na listině. Tento přístup umožňoval voličům ovlivňovat složení zastupitelstev významným způsobem. Nicméně tato volnost měla za následek, že politické strany neměly kontrolu nad tím, kdo bude jejich zástupcem. Preferenční hlasování může v některých případech výrazně ovlivnit politickou scénu. Jeho mechanismus umožňuje občanům, kteří politiku vnímají jako pasivní diváci, získat pocit většího vlivu svého hlasu na průběh voleb. (Balík, 2009)

3.5.2 Komunální volby

Občané v komunálních volbách volí zástupce pro základní samosprávné celky, a to pro obce a jejich části v pověřené působnosti. Základním pramenem těchto voleb je zákon č. 491/2001 Sb. Zákon o volbách do zastupitelstev obcí. Zákony o volbách musí brát v úvahu potřeby malých komunit, kde se lidé často znají osobně a volí spíše podle kvalit kandidátů než jejich politické příslušnosti. Proto by mělo být žádoucí umožnit nezávislým kandidovat mimo stranickou strukturu. Je důležité, aby volební systém nekladl překážky jednotlivcům, kteří by chtěli kandidovat, například prostřednictvím požadavku na podporu podpisů spoluobčanů. Nedostatek kandidátů bývá často překážkou konání voleb, zejména v malých obcích. Situaci opačnou můžeme vidět u větších obcí s desítkami tisíc obyvatel. Místní politické dění se zde podobá parlamentním volbám. Kandidátní listiny jsou přeplněné jmény, a v hlavách voličů hraje důležitou roli stranická preference. (Outlý, 2003)

3.5.3 Politické strany a hnutí

Výraz politická strana má svůj podíl v latinském slově „pars“, což znamená část, díl nebo oddíl. Rozvoj politických stran v moderním smyslu je spojen s 19. stoletím, kdy se rozšířením volebního práva staly neodmyslitelnou součástí masové politiky. Politické strany jsou vnímány jako důležité pojítko mezi státem a společností. Jejich „soutěž“ se stává základním atributem každého demokratického politického režimu. Definice politické strany se často setkává s obtížemi v důsledku sociálně-kulturních a historických rozdílů mezi jednotlivými zeměmi. Země jako Brazílie, Velká Británie, Egypt nebo Afganistan se vzájemně výrazně liší, což ovlivňuje charakter místních politických stran. Giovanni Sartori, italský politolog poskytuje „minimální definici“ politické strany, která zdůrazňuje, že politická strana je skupina účastníků se voleb se schopností prostřednictvím nich prosadit své kandidáty do veřejných úřadů (Sartori, 1976: 64).

(Strmiska, 2005)

V České republice jsou politické strany a hnutí ukotveny v zákoně č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích. Tento první zákon se skládal z pěti částí (úvodní ustanovení; vznik, zánik, zrušení a pozastavení činnosti stran a hnutí; hospodaření stran a hnutí; přechodná a závěrečná ustanovení) a čítal 23 paragrafů. Je patrné, že se průběhem času ukázalo, že takto strohý zákon byl nedostatečný. Postupné změny v toto

zákoně mají významný vliv na transparentnost hospodaření politických stran a hnutí. Problematika transparentnosti a průhlednosti finančního řízení neziskových organizací je zvláště klíčová v případě politických stran a hnutí, které zastávají významné pozice ve státní správě. V minulosti bylo kritizováno zejména to, že si politické subjekty volí auditory pro ověření svých účetních závěrek samy. Právě tyto události vedly k požadavkům na zřízení nezávislého dohledu pro kontrolu hospodaření a pro regulaci přijímání darů pro politické strany a hnutí od právnických osob. (Jošt, 2018)

4 Praktická část

Předmětem případové studie je město Kašperské Hory, které se nachází v okrese Klatovy v Plzeňském kraji. Pro případovou studii je popsána základní charakteristika města a jeho ukazatele. Fungování a rozhodování místní samosprávy. Vliv bohatství města na jeho možnosti, investice a dotace. Rozebrány jsou úlohy a postavení místního zastupitelstva, rady a starosty.

4.1 Charakteristika obce Kašperské Hory

Město Kašperské Hory leží v nadmořské výšce 758 m. n. m. Touto výškou se stává nejvýše položeným městem Plzeňského kraje. Ve městě žije k 1.1. 2023 1 441 obyvatel s průměrným věkem 46,9 let. Velikost správního území města je 4 415 ha. (*Oficiální Stránky Města Kašperské Hory, 2024*)

Část města je také součástí CHKO a NP Šumava. Díky své poloze nabízí Kašperské Hory mnoho možností pro využití v oblasti turistiky, cestovního ruchu a rekreace. Mezi nejvýznamnější památky se řadí barokní Budova radnice a její podzemí, kostel sv. Markéty z poloviny 14. století, zbytky štol a šachet na zalesněných stráních Kašperských Hor, které zde vznikly jako pozůstatky těžby zlata. Dominantou města a hlavním turistickým cílem je hrad Kašperk. (*Oficiální Stránky Města Kašperské Hory, 2024*)

Kromě města Kašperské Hory se v oblasti spravované městem nalézají také části obce Červená, Dolní Dvorce, Kavrlík, Lídlovy Dvory, Opolenec, Podlesí, Tuškov a Žlíbek. V působnosti pověřeného městského úřadu Kašperské Hory jsou též obce Rejštejn, Srní, Horská Kvilda a Modrava. (*Oficiální Stránky Města Kašperské Hory, 2024*)

Město Kašperské Hory zřizuje na svém území také několik příspěvkových organizací:

- Kašperskohorské lesy s. r. o.
- Technické služby Města Kašperské Hory s. r. o.
- Statek Kašperské Hory s. r. o.
- EVK Kašperské Hory s. r. o.
- ZŠ, ZUŠ a MŠ Kašperské Hory, p. o.
- Zdravotnické služby Šumava, s. r. o.

4.1.1 Historie a lokace obce

Kašperské hory se nachází v Plzeňském kraji, v okrese Klatovy. Jakožto město položené v horské poloze, nad údolím řeky Otavy, je nejvýše položeným gotickým městem v Čechách. Původně město neslo jméno Reichenstein. Existovalo již na přelomu 13. a 14. století jako osada pro horníky, při významném zlatonosném rajónu. Velké počty se město dočkalo za vlády Jana Lucemburského, kdy bylo povýšeno na horní město. Získalo svou vlastní pečeť, svůj vlastní znak a v roce 1345 bylo osvobozeno od placení cla a mýta. Významnou historickou roli města představuje i fakt, že v Kašperských Horách bylo v provozu okolo 40 větších zlatodolů a několik štol. Město si získalo i přízeň krále Karla IV., který zde v letech 1356-1366 nechal zřídit obchodní silnici a vystavěl v blízkosti města svou pevnost – hrad Kašperk. V dalších letech město posilovalo svou pozici ještě více a v roce 1584 získalo titul královského města a stalo se vlastníkem rozsáhlých pozemků, zejména lesů. Velmi významným mezníkem se stal odsun německého obyvatelstva. Po skončení druhé světové války následovalo vysídlení mnoha německých obyvatel, a město znovu získalo Český charakter. Město se také stalo ústředním dějištěm románů a povídek spisovatele Karla Klostermanna (1848-1923). Jeho odkaz je zde často připomínán, a nahrává tomu i fakt, že spisovatelův otec zde dlouho působil jako lékař, a dokonce i jako starosta kašperskohorského okresu. (*Oficiální Stránky Města Kašperské Hory*, 2024)

4.1.2 Obyvatelstvo a jeho struktura

Z 1 384 obyvatel Kašperských Hor, zde žije 691 mužů a 750 žen. Více žen převládá jak v Kašperských Horách, tak i v celém Plzeňském kraji a celé České republice. Průměrný věk mužů zde dosahuje 43,4 let a žen 49,2 let. Od roku 2008 je zde zaznamenána klesající hodnota počtu obyvatel. K 1.1. 2008 zde žilo 1593 obyvatel. Vývoj průměrného věku obyvatelstva rok od roku roste. Naopak ukazatel počtu obyvatel ve městě má klesající tendenci. K dané oblasti byla zpracována i prognóza, která naznačuje, že do roku 2030 by mělo na území Kašperskohorska dojít meziročně k lehkému poklesu počtu obyvatel přibližně o 1 až 1,4 %. (*Český Statistický Úřad*, n.d.)

Tabulka 2 – Vývoj počtu obyvatel a jejich průměrného věku

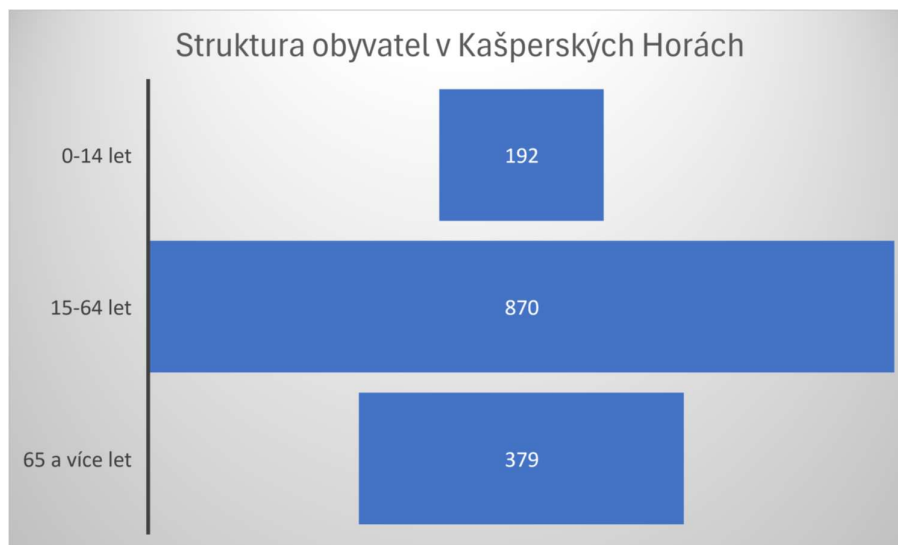
Vývoj počtu obyvatel a jejich průměrného věku

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyvatel	1 593	1 598	1 563	1 492	1 483	1 473	1 458	1 458	1 450	1 471	1 462	1 449	1 427	1 404	1 375
Počet obyvatel (muži)	791	794	780	732	729	722	708	712	709	723	720	712	701	680	675
Počet obyvatel (ženy)	802	804	783	760	754	751	750	746	741	748	742	737	726	724	700
Průměrný věk	40,8	41,0	41,7	42,3	42,7	43,4	43,6	44,1	44,7	44,5	44,6	45,4	45,7	46,4	46,9
Průměrný věk (muži)	38,7	39,1	39,7	40,1	40,4	41,1	41,3	41,5	41,9	41,8	41,9	42,7	42,6	43,2	43,8
Průměrný věk (ženy)	42,8	42,9	43,6	44,4	45,0	45,5	45,8	46,6	47,4	47,1	47,2	48,1	48,8	49,3	49,9

Zdroj: Český statistický úřad; údaje jsou platné vždy k 1. lednu daného roku

Nejvyšší zastoupení ve sktruktuře obyvatelstva má dle nejnovějších údajů věková skupina 15-64 let. Tuto skupinu, ve které se nachází 870 obyvatel Kašperských Hor, můžeme také nazývat jako počet ekonomicky aktivních obyvatel. Druhou a vcelku početnou skupinou jsou obyvatelé od 65 a více let. Poměrně vysoký podíl této věkové skupiny je dán tím, že jsou Kašperské Hory městem v horské oblasti je dáno, že spousta starousedlíků a obyvatel, co zde žijí celý život a pro které není přestěhování do většího města přitažlivou alternativou. Nejmenší skupinou jsou nejmladší obyvatelé ve věkové skupině 0-14 let. Těchto obyvatel je 192. Struktura obyvatel v Kašperských Horách pořadím podle věkových skupin odpovídá celkovému trendu obyvatel v celé České republice. Pouze věková skupina 65 a více let zaznamenává ve srovnání se strukturou obyvatel v České republice vyšší hodnoty. (Český Statistický Úřad, n.d.)

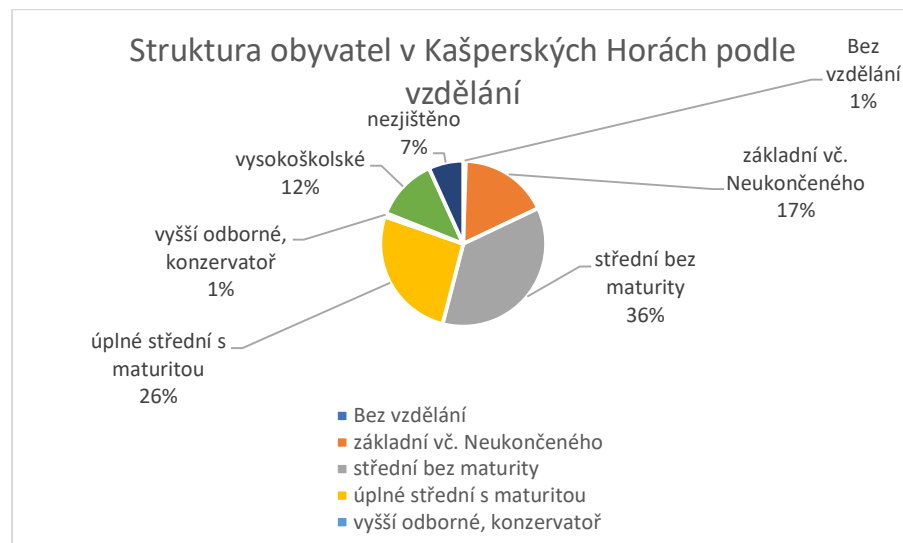
Graf 1 – Struktura obyvatel Kašperských Hor dle věkových skupin

Zdroj – Vlastní zpracování dle údajů z ČSÚ

Dalším ukazatelem struktury obyvatelstva je struktura podle dosaženého vzdělání. Podle dat z Českého statistického úřadu žije ve městě Kašperské Hory ve věkové skupině 15-64 let celkem 1152 obyvatel. Z toho nejvíce lidí má střední vzdělání včetně vyučení bez maturity, což představuje 36 % z celkového počtu. O něco méně žije v obci lidí s úplným středním vzděláním s maturitou, a to 26 %. Další skupinou jsou obyvatelé se základním vzděláním včetně neukončeného, kteří představují 17 %. Následuje skupina vysokoškolsky vzdělaných osob, kterých je 12 %. Poslední skupinu jsou obyvatelé s vyšším odborným vzděláním, nebo ti, kteří nemají žádné vzdělání; tato skupina obyvatel však představuje pouze 2 %. (*Český Statistický Úřad, n.d.*)

Graf 2 – Struktura obyvatel v Kašperských Horách dle vzdělání

Zdroj - Vlastní zpracování dle údajů z ČSÚ

Vzhledem k tomu, že se Kašperské Hory nacházejí v horské poloze, mnoho jejich občanů je nuceno dojíždět za prací do okolních měst, přičemž někteří cestují za prací až

do Prahy. Níže uvedená tabulka poskytuje přehled o počtu občanů, kteří dojíždějí za prací, a městech, kam směřují. (Český statistický úřad, n.d.)

Obrázek 2 – Přehled počtu občanů dojíždějících za prací mimo město

cílová obec	okres	celkem	z toho denně	za prací	z toho denně
Sušice	Klatovy	52	47	28	24
Praha	Hlavní město Praha	23	6	10	3
Vimperk	Prachatice	15	14	11	11
Plzeň	Plzeň-město	11	3	4	1
České Budějovice	České Budějovice	11	2	4	1
Klatovy	Klatovy	9	3	0	0
Dlouhá Ves	Klatovy	6	6	5	5
Volyně	Strakonice	6	0	0	0
Stachy	Prachatice	5	5	5	5
Strakonice	Strakonice	5	2	4	2
Srní	Klatovy	3	3	3	3
Prášily	Klatovy	3	1	3	1

Zdroj - Sčítání domů, lidu a bytů 2021 (ČSÚ)

4.1.3 Kulturní a sportovní vyžití

Kultura hraje ve zdejších městě velkou roli a po celý rok město plánuje řadu událostí pro své občany. Mezi pravidelné akce řadíme oslavu Velikonoc, srpnovou Kašperskohorskou pouť, nebo zářijové oslavy města. Město se může pyšnit muzeem Šumavy a muzeem historických motocyklů, kde jsou vystaveny ojedinělé exponáty v Evropě. Dále se zde promítají filmy v místním kině a v přízemí budovy radnice nechalo město zřídit městskou knihovnu. K informacím a plánovaným akcím ve městě vychází každé dva měsíce Kašperskohorský zpravodaj, kde najdete aktuality, pozvánky na kulturní akce a zprávy místních organizací. Zpravodaj je distribuován zdarma pro občany Kašperských Hor. (Oficiální stránky Města Kašperské Hory, 2024)

Sportovní vyžití v Kašperských Horách představuje především multifunkční hala, kterou město nechalo vystavět v roce 2016. Hala v Kašperských Horách byla financována čistě z rozpočtu města. Město vedlo dlouhé debaty, jestli halu nechat vystavět či nikoliv. Vstup do místní politiky si na základě této otázky vybral i současný místostarosta Mgr.

Jaroslav Havel, který se stal zastáncem výstavby a aktivně se zapojil do pracovní skupiny HALA, která se věnovala přípravě a realizaci projektu. Hala byla již od začátku vystavěna hlavně pro místní školu, místní spolky a občany. Řadí se do kategorie staveb občanské vybavenosti. Multifunkční sportoviště nabízí také fitness centrum, což rozšiřuje možnosti občanů pro různé formy fyzické aktivity. Celý komplex je otevřený pro veřejnost a je možné ho pronajmout. Jeho kvalitní vybavení a zázemí již přitáhlo pozornost, neboť se stalo cílem pro letní soustředění florbalové reprezentace České republiky. Nebýt rozměrové chyby v projektu haly, která zapříčinila o půl metru menší mezeru mezi florbalovými mantinely a stěnou, mohly se zde hrát i reprezentační zápasy. (rozhovor č. 2)

4.1.4 Služby

Služby zde představují a vykonávají především organizace, které si město zřídilo. O péči městem svěřeného majetku se starají především Technické služby Města Kašperské Hory. Ty mají na starost údržbu zeleně, údržbu městských komunikací, úklid města, svoz odpadu a celkově péči o město, aby se zde občanům lépe žilo. Organizace nabízí také pro své občany služby zámečnicka, svářeče, truhláře, elektrikáře a instalatéra. (*Oficiální Stránky Města Kašperské Hory, 2024*)

Službám v oblasti zemědělství se věnuje Statek Kašperské Hory. Činnost tohoto podniku se dělí do tří základních oblastí – chov a plemenařina, prodej zástavového skotu, krmení (balíkové seno a senáž) a poskytování již zmíněných zemědělských služeb různorodého typu. Mezi poskytované služby můžeme zařadit například vláčení luk a pastvin, svoz a nahrabování sena či možnost zapůjčení traktoru. Statek funguje v ekologickém režimu a v současné době obhospodařuje 863 ha travních porostů na několika katastrálních územích. (*Statek Kašperské Hory. s.r.o., n.d.*)

Centrální zásobování teplem a provoz městského vodovodu a kanalizace má na starost firma EVK Kašperské Hory. V rámci centrálního zásobování teplem se firma zabývá celým procesem, zahrnujícím nákup, výrobu a skladování paliva. Dále provádí výrobu tepelné energie v místní výtopně a zabezpečuje její distribuci. V oblasti vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu zastávají klíčovou roli v distribuci pitné vody pro přibližně 1430 odběratelů. Kromě toho se firma stará o odpadní vody prostřednictvím provozu dvou

čistíren odpadních vod v Kašperských Horách a na Červené. (EVK Kašperské Hory, s. r. o., n.d.)

Praktického lékaře pro děti a dorost zde nabízí společnost Zdravotnické služby Šumava s. r. o. Tato společnost byla založena dvěma městy – Hartmanice a Kašperské Hory za účelem zajištění zdravotní péče a provozu ordinace dětského lékaře. Ve městě Kašperské Hory sídlí ordinace v místní poliklinice, kde má mimo jiné zubní ordinaci také členka zastupitelstva města MDDr. Petra Šislerová. (Zdravotnické Služby Šumava, s. r. o., n.d.)

Oblast školství zastává Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Kašperské Hory, příspěvková organizace. Základní škola se nachází v historické budově z počátku 20. století, která je v majetku města Kašperské Hory. Mateřská škola má své vlastní křídlo a nové prostory v budově bývalé tělocvičny. Součástí školního areálu je také zahrada s dětským hřištěm pro mateřskou školu, multifunkční hřiště s tartanovým povrchem a asfaltové hřiště. Škola nabízí také zájmové kroužky jako jsou angličtina, čtenářský klub nebo myslivecký kroužek. V průběhu posledních několika let proběhla postupná rekonstrukce jak vnitřních, tak vnějších částí budov. V roce 2014 prošlo dětské hřiště a zahrada u mateřské školy kompletní přestavbou a doplněním vybavení. Od února 2016 je škole plně k dispozici multifunkční hala, která nahradila zastaralou nevyhovující tělocvičnu. Přestavbu budovy bývalé zastaralé tělocvičny na třídy pro mateřskou školu financovalo město čistě ze svého rozpočtu. (rozhovor č. 2) Příspěvková organizace hospodařila v roce 2023 s vyrovnaným rozpočtem ve výši 29 395 995,- Kč. (*Základní škola, Základní Umělecká škola a Mateřská škola Kašperské Hory, p.o., n.d.*)

4.2 Politické vedení obce Kašperské Hory

4.2.1 Pozice starosty

Starosta města Kašperské Hory je nejvyšší postavou místní samosprávy. Reprezentuje obec na venek a za rozhodnutí, která zastupitelstvo a rada schválí má největší zodpovědnost. Hlava obce je to i pro obyvatele města, kteří se s připomínkami a problémy obrací nejčastěji na něj. Jeho role převyšuje roli běžných zastupitelů. (rozhovor č. 1)

Současný starosta Jan Voldřich, DiS. se do této pozice dostal jako lídr sdružení Kašperky pro život, které volby v roce 2022 vyhrálo se ziskem 37,64 % hlasů. Nahradil tak bývalou starostku Bohuslavu Bernadovou, která funkci vykonávala po volbách v roce 2018, kdy zvítězilo SNK Nové Kašperské Hory. V roce 2018 současný starosta také figuroval na kandidátní listině sdružení Kašperky pro život, do zastupitelstva města se však nedostal. (Český Statistický Úřad, n.d.)

Starosta Jan Voldřich, DiS. se do místní politiky rozhodl vstoupit především kvůli tomu, že mu není lhostejné, co se ve městě děje a má pocit, že on je tím, kdo město pozvedne a nikdo jiný to za něj neudělá. K větším rozporům v zastupitelstvu pod jeho vedením nedochází, vždy se jedná pouze o jedince, kteří některé věci potřebují důrazněji vysvětlit. Působí jako přirozená autorita, má přímé a jasné vystupování a velice důležité v místní politice pro něj jsou lidé, se kterými spolupracuje. Proto také po výsledku voleb následovaly dlouhé debaty, jaké užší vedení města jmenovat, aby byla ideální možnost spolupráce. To se nakonec dle jeho slov povedlo, a povolební jednání vyústila k nejlepšímu možnému složení vedení města. Starosta společně s užším vedením města navrhuje nejčastěji investice města a jeho slovo je v jednáních zásadní. Jan Voldřich, DiS. je také spokojen s tím, že má město zřízenou radu. Jako její hlavní výhodu uvádí neveřejná jednání. Jeho sdružení je v zastupitelstvu členem koalice s 11 mandáty. Mají tak nejlepší vyjednávací pozici a jednoduše řečeno – svůj návrh si vždy odhlasují. Jako příkladem tomu bylo například při hlasování o zvýšení ceny vodného a stočného, kdy opozice hlasovala proti návrhu. Pro návrh však hlasovalo 9 členů zastupitelstva a byl tak přijat. (rozhovor č. 1,3)

Současný starosta se snaží být pro své obyvatelstvo co nejvíce transparentní. V předvolebním programu jeho sdružení slibovalo občanům větší informovanost o politickém dění ve městě. Je však zřejmé, že řada občanů nečte zápisy o jednání rady a zastupitelstva. Proto teď v městském zpravodaji vychází rubrika, která se toto téma občanům pokouší přiblížit a vzbudit v nich větší zájem o místní politiku. Transparentnost starosta dokazuje i na veřejných jednáních zastupitelstva, kde je ochoten diskutovat s veřejností o jejich návrzích či připomínkách. Na jednáních zastupitelstva nejvíce diskutuje s opozičním zastupitelem Ing. Miroslavem Olšaníkem, který není spokojený s vedením města a přístupem, jaký se zde uplatňuje k podnikatelům. (rozhovor č. 3)

4.2.2 Místní zastupitelstvo a rada

Ve městě Kašperské Hory je místní zastupitelstvo tvořeno 15 členy. Sdružení nezávislých kandidátů Kašperky pro Život má 6 mandátů, Sdružení nezávislých kandidátů Nové Kašperské Hory 5 mandátů a KAŠPERKY SOBĚ 4 mandáty. Jednání zastupitelstva probíhají jednou za 2 měsíce, veřejně v Horském klubu. Na veřejná jednání zastupitelstva město vystavuje pozvánky pro veřejnost ve svém zpravodaji. Pracovní jednání zastupitelstva před veřejnými zastupitelstvy probíhají pravidelně před schvalováním rozpočtu, popř. když před tím, než se bude projednávat něco, co by mohlo vyvolat určité kontroverze a potřebuje to větší diskusi, jako např. prodeje pozemků. (rozhovor č. 2)

Výkonným orgánem města je rada, která je při samostatné působnosti odpovědná zastupitelstvu. Rada města má pětičlenné složení. Jejími členy jsou starosta Jan Voldřich, DiS., místopředseda Mgr. Jaroslav Havel, bývalá starostka Bohuslava Bernadová, Ing. Ondřej Koubek a Pavel Marek. Jednání rady jsou neveřejná a konají se v kanceláři starosty města. Rada města se schází jednou za 14 dní a přípravu na její jednání organizuje starosta. V Kašperských Horách je rada velice důležitá, jelikož se na rozdíl od zastupitelstva schází častěji a pravidelně. Jednání jsou neveřejná, což dává prostor pro otevřenou a nezkreslenou diskusi. Skrze neveřejná jednání může rada efektivněji řešit důležité otázky města. Občané mohou posílat podněty či připomínky k projednání radě přes podatelnu městského úřadu. Podněty musí být doručeny nejméně 7 dní před plánovaným termínem jednání rady (rozhovor č. 1, 2, 3)

4.2.3 Ostatní orgány obce

Zastupitelstvo města Kašperské Hory má zřízeny 2 výbory – kontrolní a finanční. Výbory fungují jako iniciativní a kontrolní orgány zastupitelstva. Předsedy výboru volí a odvolává zastupitelstvo města. Pokud výbor dostane jakýkoliv podnět k šetření musí s tím seznámit zastupitelstvo, které rozhodne kdy a jak bude tento podnět šetřen. Fungování výboru zde může být předmětem určitých kontroverzí. V čele kontrolního výboru stojí člen opozice, a i když by našel nějaké nesrovnalosti a předložil je zastupitelstvu, může se lehce stát, že zastupitelstvo k tomu žádný postoj nezaujme a věc poputuje do ztracena. (rozhovor č. 3)

Rada města Kašperské Hory zřizuje komise jako své poradní a iniciativní orgány. Rada stanoví náplň činnosti komise, ukládá jí úkoly a projednává jejich náměty a stanoviska. Komise se skládá z předsedy a dalších členů, které jmenuje a odvolává rada. Počet členů komise stanoví rada, zpravidla je však počet lichý a komise má min. 3 členy. Komise se schází vždy jednou měsíčně a její jednání svolává předseda komise. (*Oficiální Stránky Města Kašperské Hory, 2024*)

V Kašperských Horách jsou zřízeny:

- Přestupková komise
- Kulturní komise
- Majetková komise
- Bytová komise

4.3 Volby

4.3.1 Volební účast ve volbách do zastupitelstev obcí

Ve volbách do zastupitelstev obcí je uplatňován poměrný volební systém. Každý volič má stejně hlasů, kolik je členů zastupitelstva, v našem případě tedy 15 hlasů. Volba lze provést třemi způsoby: označit celé sdružení, vybrat jednotlivé kandidáty napříč sdruženími, nebo oba způsoby spojit a označit celé sdružení a dále vybrat jednotlivé kandidáty z ostatních sdružení. (Ministerstvo vnitra ČR, 2021)

Mezi lety 2006-2022 se volební účast pohybovala vždy okolo 55 %. Velkou zajímavostí je, že ve volbách v letech 2006 a 2010 byla volební účast téměř totožná. V roce 2006 - 57,38 % a v roce 2010 57,49 %. Větší propad ve volební účasti můžeme vidět v rozdílu výsledků z let 2010 a 2014 kdy volební účast klesla v roce 2014 na 53,32 %, což je o 4,17 % méně než v roce 2010. Doposud nejmenší volební účast byla zaznamenána u posledních voleb v roce 2022, kdy klesla na 51,87 %. Ve srovnání s okresem a krajem, v nichž se nachází Kašperské Hory, lze konstatovat, že město stojí o malý kousek lépe. Volební účast v okrese Klatovy dosáhla v roce 2022 hodnoty 48,60 %. V celém Plzeňském kraji byla v téže době zaznamenána volební účast na úrovni 46,36 %. (*Český Statistický Úřad, n.d.*)

Tato klesající tendence ve volební účasti ve volbách do zastupitelstev obcí podporuje tvrzení místostarosty Mgr. Jaroslava Havla a opozičního zastupitele Ing. Miroslava Olšaníka, že zájem o místní politiku u občanů není vysoký a zvolit si své zastupitele do vedení obce považují spíše za nutné zlo. (rozhovor č. 2,3)

4.3.2 Sestavování kandidátních listin

Ve volbách do zastupitelstev obcí zde v Kašperských Horách kandidovaly v letech 2010, 2014 a 2022 celkem tři kandidátní listiny. Ve volbách v roce 2018 to pak byly kandidátní listiny čtyři. Dle slov místostarosty je tento počet kandidátních listin odpovídající a více politických subjektů by zde vzhledem k počtu obyvatel bylo moc. (rozhovor č. 2)

Sdružení nezávislých kandidátů ve městě Kašperské Hory sestavují k volbám do místního zastupitelstva patnáctičlennou kandidátní listinu. Vzhledem k tomu, že Kašperské Hory jsou menším městem, naplnění této kvóty není vůbec lehký úkol. Dle slov místostarosty Mgr. Jaroslava Havla a opozičního člena zastupitelstva Ing. Miroslava Olšaníka byl pro jejich sdružení velký problém 15 lidí na kandidátní listinu opatřit. Jediné sdružení, které s tím podle slov starosty problém nemělo, byl pozdější výherce voleb, sdružení Kašperky pro život. Výrazným faktorem tohoto úkolu je zejména nízký zájem obyvatel o angažování se v místní politice. (rozhovor č. 1, 2 ,3)

Pořadí na kandidátních listinách se sestavuje vzájemnou dohodou kandidátů. Ti, kteří mají ambice dosáhnout vyšších pozic v místní politice, nebo např. zakladatelé sdružení, obvykle obsazují prvních pět míst na kandidátní listině. Na ostatních pozicích se pak nacházejí kandidáti, kteří sice sdílí názory a programové priority sdružení, ale nemají buď čas, nebo v úmyslu se aktivněji zapojit do politických aktivit. Větší zájem je spíše o spodní místa na kandidátních listinách. (rozhovor č. 3)

4.3.3 Politický boj v obci

V posledních volbách do zastupitelstev obcí kandidovali v Kašperských Horách 3 sdružení nezávislých kandidátů. Nejvyšší procento hlasů pak získalo sdružení Kašperky pro život, které získalo 37,64 % hlasů a 6 mandátů. Druhé místo obsadilo Sdružení nezávislých kandidátů Nové Kašperské Hory, které získalo 33,20 % a 5 mandátů. Třetí místo obsadilo

sdužení KAŠPERKY SOBĚ, které získalo 29,16 % a 4 mandáty. Koalici v místním zastupitelstvu utvořila dvě sdružení – Kašperky pro život a Sdružení nezávislých kandidátů Nové Kašperské Hory. Mají tak k dispozici 11 mandátů zastupitelstva. Opoziční sdružení KAŠPERKY SOBĚ disponuje 4 mandáty. (rozhovor č. 3)

Sdružení KAŠPERKY SOBĚ je novým subjektem v místní politice a kandidovalo do komunálních voleb poprvé. Sdružení je postaveno na místních lidech, kteří nabízí nová řešení a dle slov jednoho ze zakladatelů, je pro ně volební výsledek a 4 mandáty v zastupitelstvu velkým úspěchem. (rozhovor č. 3)

V Kašperských Horách se dle místostarosty Mgr. Jaroslava Havla politika jako taková příliš neuplatňuje. I z tohoto důvodu zde nefigurují politické strany jako takové, ale kandidují zde sdružení nezávislých kandidátů. Je tomu tak především proto, že se některé skupiny místních lidí neshodnou mezi sebou, co se ve městě má udělat jako první. Nynější volební období není předmětem nějakých větších rozporů či kontroverzí. V zastupitelstvu města se ve většině případů všichni shodnou na potřebách města. Větší diskuse nastává při určování, které věci bude město brát jako priority. (rozhovor č. 2)

Větších rozporů a kontroverzí se v minulém volebním období týkal prodej pozemků místnímu podnikateli p. Romanu Kreuzigerovi. Bývalý závodník v silniční cyklistice do města vstoupil jako investor a kupoval zde pozemky pro výstavbu rekreačních zařízení. Odkoupené pozemky a budovy přímo na náměstí města zrekonstruoval a nabízí zde možnosti ubytování. (rozhovor č. 2)

4.4 Obecní rozpočet

4.4.1 Deskripce rozpočtu

Rozpočet města představuje klíčový ekonomický indikátor, sloužící jako finanční plán na jednotlivé kalendářní roky. Tento rozpočet poskytuje detailní finanční přehled o hospodaření daného města za předchozí období. V případě města Kašperské Hory je schvalování rozpočtu založeno na základě střednědobého výhledu, který je schvalován zastupitelstvem vždy na 3 po sobě navazující roky. Zastupitelstvo o rozpočtu hlasuje na

veřejném plénu a před hlasováním vždy probíhá pracovní schůze zastupitelstva města. (rozhovor č. 1)

V období od roku 2017 do roku 2024 si vždy zastupitelstvo města schválilo rozpočet schodkový – tedy vyšší výdaje oproti příjmům. Každoroční schodek byl kryt ze zůstatků na účtech města. Pro rok 2024 si zastupitelstvo města schválilo rozpočet se schodkem 111 566 060,- Kč. Kromě schvalování rozpočtu se během roku provádějí i rozpočtová opatření, která schvaluje rada města. Tyto kroky jsou součástí celkového finančního plánování města. V elektronické podobě zveřejňuje město rozpočet i rozpočtová opatření na svých webových stránkách. V podobě tištěné je pak k nahlédnutí na finančním odboru města Kašperské Hory. Těmito způsoby transparentně informuje veřejnost o svém hospodaření a finančních rozhodnutích. (*Oficiální Stránky Města Kašperské Hory, 2024*)

4.4.2 Strana příjmů

Dvěma hlavními složkami příjmů města Kašperské Hory jsou příjmy daňové a nedaňové. Na daňových příjmech město získalo za rok 2023 celkem 44,98 milionu korun. Daňové příjmy získává město od státu na základě počtu obyvatel a procent v rozpočtovém určení daní. Částka přesně odpovídá tvrzení, které uváděl místostarosta, že rozpočet čistě z obyvatel by se pohyboval okolo 40-50 milionů korun. (rozhovor č. 2) Dle starosty však rozpočtové určení daní vůbec nereflexuje, že například v Kašperských Horách leží v turisticky atraktivní oblasti a lidé zde mají hodně rekreačních zařízení. Trvalý pobyt však mají jinde, a tak za ně město žádné finance od státu nedostává. (rozhovor č. 1)

Velice zajímavé jsou však v tomto městě příjmy nedaňové, kam můžeme řadit zisk z organizací, které město vlastní. Jedná se především o příjmy z pronájmu lesů a příjmy z vlastní činnosti městem zřízených organizací. Dalšími složkami příjmů jsou přijaté transfery kapitálové příjmy, ty však ani zdaleka nedosahují hodnot příjmů daňových a nedaňových. Přijaté transfery a kapitálové příjmy v roce 2023 přinesly do rozpočtu 4 140 000,- Kč. Dle údajů z roku 2022 byla významným příjmem pěstitelská činnost, kterou zde zastává Statek Kašperské Hory, tato činnost přinesla městu příjmy ve výši 29 718 620,- Kč. Další významnou položkou v tabulce příjmů je činnost Technických služeb Kašperské Hory, která přinesla do rozpočtu 15 893 470,- Kč. Nejčastěji se u této položky jedná o příjmy z poskytování služeb, prací a prodeje zboží. Nejvyšší položkou příjmu však jsou již zmíněné

Kašperskohorské městské lesy, které za rok 2022 přinesly do rozpočtu 39 767 070,- Kč. Tyto příjmy pochází především z pronájmu nebo pachtu majetku města. (Monitor – Kompletní Přehled Veřejných Financí, n.d.)

Nedaňové příjmy činily v roce 2023 celkem 34,95 milionu korun. Příjmy, které jsou generovány z majetku města jsou velice důležité pro rozvoj v Kašperských Horách. Město jimi může značně urychlit plánované investice, protože nemusí čekat na dotace, ale může si dovolit celé projekty zaplatit ze svého vlastního rozpočtu. Mezi projekty, které takhle město financovalo v nedávné době patří například výstavba multifunkční haly, která vyšla město na 35 milionů. Dále také přestavba budovy staré tělocvičny na třídy pro mateřskou školu a další rekonstrukce částí školy. (rozhovor č. 1, 2)

Vsichni dotazovaní aktéři místní politiky shodně souhlasí, že vlastnit tyto majetky je pro město obrovskou výhodou. Také uvádějí, že je samozřejmě těžké se takové majetky starat, zejména pak o lesy. Opoziční sdružení KAŠPERKY SOBĚ ve městě například není spokojena s tím, jak se město se svůj majetek stará a mají k tomu výhrady, které však v rozhovoru Ing. Miroslav Olšaník blíže nespécifikoval. (rozhovor č. 3)

4.4.3 Strana výdajů

U strany výdajů ve městě rozlišujeme dvě základní skupiny – a to výdaje běžné a kapitálové. Druhá skupina výdajů se odvíjí hlavně od investičních aktivit, které v daném roce město vykonává. Například v roce 2024 se město rozhodlo investovat do bytového hospodářství. Přímo na náměstí města se aktuálně přestavuje budova bývalého hotelu Růže, která už byla ve velmi špatném stavu. Mají zde vzniknout nové byty a apartmány. Položka bytového hospodářství je v návrhu rozpočtu vyčíslena na výdaje ve výši 49 000 000,- Kč. Zastupitelstvo města teď také diskutuje projekt výstavby obchodu NORMA, a proto jsou častěji na programu pracovní schůzky zastupitelstva před veřejnými zastupitelstvy. (rozhovor č. 3)

Mezi běžné výdaje města patří především výdaje na nákup služeb a materiálu, výdaje na platy a povinné zákonné pojistné a neinvestiční transfery. Všechny tyto položky tvořily za rok 2023 městu výdaje ve výši 64 040 000,- Kč. (Monitor – Kompletní Přehled Veřejných Financí, n.d.)

Ve městě Kašperské Hory souvisí s výdaji také správa majetku, které město vlastní. Ne vždy totiž majetek města generuje pouze zisk, ale i řadu výdajů. V tomto případě je to činnost velice náročná, zejména v případě městských lesů a udržování hlavního turistického cíle – hradu Kašperk. (rozhovor č. 2)

4.4.4 Dotace a podpory

Dotace a podpory ze státního rozpočtu jsou významným prvkem strany příjmů města. Ve městě Kašperské Hory tomu tak ale úplně není. Rozpočet a příjmy z organizací a majetku města jsou tak vysoké, že v některých investicích, které město učinilo pro něj bylo snadnější investovat do projektů ze svého a dotace v některých případech až tolik nemusí řešit. Když je ve městě nutná věc, do které je potřeba investovat, město to zvládne i bez čekání na dotace. Ve městě mají také lidé raději, když si o své investice mohou starat samy a nemusí být vázáni např. pravidly o udržitelnosti. (rozhovor č.2)

Například je to patrné ze závěrečného účtu města za rok 2022, kdy město čerpalo dotace ve výši 6 180 810,- Kč. Žádosti o ně a jejich čerpání je však dle názoru starosty Jana Voldřicha, DiS. složitým systémem. Podle jeho názoru systém přerozdělování peněz spoustu prostředků “sežere“ zaměstnáváním dotačních kanceláří a úředníků. Když už se vedení města společně s ním v čele pro nějakou dotaci rozhodnou, tak pouze v případě, když má město reálnou šanci na ni dosáhnout. (rozhovor č. 1)

Opačného názoru, než starosta je poté člen zastupitelstva Ing. Miroslav Olšaník, který dotace kvituje s povděkem a ví, že se přes ně dá výdajům města ulehčit. Zároveň má ale lehký problém s tím, že mohou dotace demotivovat města k lepšímu spravování majetku, protože si myslí, že se přes dotace dá vše vyřešit. (rozhovor č. 3)

Všichni aktéři místní politiky se ale shodnou na tom, že ve městě jsou přes dotace schopní lidé, kteří vypsané dotační tituly hlídají a když bude potřeba dokáže na ně město dosáhnout. Ač město o dotace nějak přehnaně nežádá, jejich úspěšnost v žádostech je poměrně vysoká, zejména pak v oblasti cestovního ruchu a hradu Kašperk. (rozhovor č. 1, 2, 3)

5 Výsledky

Bakalářské práce se zabývá studiem a zhodnocením politických aspektů řízení a rozvoje města Kašperské Hory v okrese Klatovy. V nejužším položeném městě Plzeňského kraje žije k 1.1. 2024 1 384 obyvatel s průměrným věkem 46,9 let. Od roku 2008 se vlivem stěhování do větších měst setkává město s klesající tendencí počtu obyvatel. Průměrný věk obyvatel města naopak neustále roste. Nejvyšší zastoupení ve věkové struktuře obyvatel má skupina od 15 do 64 let. Tento údaj odpovídá trendu struktury obyvatel v celé České republice.

Co se týče kulturního a sportovního vyžití v obci byla zjištěna velká vybavenost v oblasti infrastruktury obce. Do místní infrastruktury se z místního rozpočtu investuje spousta prostředků a vyrostly zde nové projekty jako jsou multifunkční hala, nové třídy pro mateřskou školu a nyní jsou v procesu nové projekty bytů na náměstí města a projekt výstavby obchodu s potravinami Norma. Vzhledem k vysokému zájmu o cestovní ruch v okolí obce si lidé myslí, že město na tom dokáže vydělat. Opak je však pravdou a pro město příjmy z rekreatantů a cestovního ruchu nepředstavují skoro žádný zisk. Proto zde také dříve byl rozpor v zastupitelstvu kvůli výstavbě rekreačních zařízení na náměstí města, které zde chtěl vybudovat bývalý závodník v silniční cyklistice Roman Kreuziger.

V tématu politického vývoje obce byl zjištěn ve volbách do zastupitelstev obcí klesající zájem ze strany obyvatel, který je demonstrován na klesající volební účasti a velmi nízké účasti občanů na veřejných zasedáních zastupitelstva. Dva zástupci politických sdružení se shodují, že zmobilizovat ve městě 15 lidí na kandidátní listinu je velkým problémem právě z důvodu nízkého zájmu o komunální politiku. Zástupce sdružení, které ve volbách zvítězilo má opačný názor a sestavení kandidátní listiny pro jeho sdružení nebyl problém. V pořadí kandidátních listin je zde bitva spíše o spodní místa a na těch předních místech jsou napsáni pouze lidé, kteří chtějí aktivně vstoupit do místní politiky. Lidé se ve městě rozhodují spíše podle jmen na kandidátních listinách, protože programy priorit daných sdružení se příliš neodlišují.

Rozpočet ve městě je schvalován schodkový, ale město ho dokáže svými zůstatky na účtech každým rokem pokrýt. Příjmy města dosahují mimořádných hodnot zejména díky

příjmům z majetku vlastněného městem, zejména pak pronájmu a pachtovnému z Kašperskohorských lesů. Všichni dotazovaní aktéři místní politiky se shodují na tom, že je to pro město velkou výhodou a mohou si tak ze svého rozpočtu financovat projekty, které by si jinak dovolit nemohli a museli by tak čekat na dotace. Ze strany opozice zde ale panuje názor, že se město o svůj majetek, který přináší zisk nestará tak, jak by mělo. Bez těchto příjmů by se muselo město spoléhat na peníze od státu z rozpočtového určení daní. Na tento systém panují u vedení města odlišné názory. Starosta si myslí, že systém nereflakuje geografickou polohu města a nejsou v něm zahrnuty příspěvky na rekreatanty, kteří pro město mohou představovat finanční zátěž a vlastní tu domy a byty, ve kterých trvale nežijí.

K výrazným kontroverzím a hádkám v místním zastupitelstvu a radě v posledním volebním období již nedochází. Zastupitelé a vedení města se vždy dokážou dohodnout, co je v daném období ve městě potřeba udělat, a diskuse se vede jen o tom, v jaké posloupnosti věci realizovat. Lidé, díky kterým se v minulosti vedly v zastupitelstvu spory již nebyly zvoleni, a tak se zde nevyskytují žádné větší spory. Většinu v hlasování o věcech týkajících se obce zde vlastní koalice s 11 zastupiteli z celkových 15 zastupitelů.

Investice a žádosti o dotace pro města schvaluje a navrhuje užší vedení města. Vzhledem k majetku města, který přináší zisk do rozpočtu se město nemusí tolik upínat k dotacím a je schopno spousty investic zaplatit ze svého rozpočtu. Když už se však pro dotace rozhodnou, tak pouze v případě, že je velká šance dotace získat. Ve městě jsou v této oblasti schopní lidé, a proto je také město v žádostech o dotace velmi úspěšné. S nápady na investice či zlepšení místního života zde mohou přijít i občané a nikdo jim nebude házet klacky pod nohy, což je velkou výhodou malého města, jakým Kašperské Hory jsou.

6 Závěr

Výsledky bakalářské práce odhalily, že město Kašperské Hory, díky své geografické poloze, čelí trendu, kdy se spíše stává výchozím místem pro odchod mladých lidí do větších měst, než aby přitahovalo nové obyvatele. Tato skutečnost má za následek postupné stárnutí populace a úbytek obyvatelstva ve městě.

Cestovní ruch zájem a o návštěvu tohoto města za účelem turistiky či rekreačních pobytů je však stále vysoký. Město disponuje velice rozvinutou infrastrukturou a vzhledem k své velikosti i značným kulturním a finančním bohatstvím. Toto zázemí vytváří ideální podmínky pro rozvoj města. Může se také pyšnit zřízenými organizacemi, které se starají o pořádek a správné fungování služeb ve městě, a navíc městu přinášejí zisk do rozpočtu. Tyto výhody pak mají za následek rychlejší financování projektů města, protože si může dovolit investice a výstavbu nových zařízení platit ze svého rozpočtu.

Co se týče rozhodovacích procesů prokázalo se, že zde v posledním období nebyly zaznamenány žádné větší rozpory ve vedení obce. Funguje zde klasický model politiky, kdy máme v zastupitelstvu koalici a opozici. Koalice v čele se starostou a místostarostou zde má v zastupitelstvu 11 členů z celkových 15. Má tak ve finále volné pole působnosti ve svých rozhodnutích a vždy opozici přehlasuje. Jednotné rozhodování v rámci města převažuje, a debaty se soustředí spíše na to, které projekty budou realizovány prioritně. Důležitou roli ve městě hraje i orgán rady, který diskutuje klíčové otázky za zavřenými dveřmi.

Jako problematický se ve městě ukazuje nízký zájem občanů o komunální politiku, což se odráží v klesající volební účasti a velmi nízká účast veřejnosti na veřejných jednáních zastupitelstva. Vedení obce se tam občany pokouší pozvánkami v zpravodaji dostat, ti ale nemají zájem. Jejich pohled na místní politiku je tak značně zkreslován a mohou pak být překvapeni, co se v zastupitelstvu schválilo.

7 Seznam použitých zdrojů

- Balík, S. (2009). *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN 978-80-247-6984-4.
- Bernard, J. (2010). *Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva*. Sociologická studie. Praha: Sociologický ústav AV ČR. ISBN 978-80-7330-187-3
- Bernard, J. (2011). *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Sociologické nakladatelství (SLON). ISBN 978-80-7419-069-8
- Bernard, J. (2012). *Komunální politika malých obcí a její neformální aspekty*. Disertační práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra sociologie.
- Český statistický úřad. [online]. citace 12.3. 2024, Dostupné z <https://www.czso.cz/>
- Čmejrek, J. (2008). *Obce a regiony jako politický prostor*. Alfa nakladatelství, s.r.o. ISBN 80-87197-00-3
- Čmejrek, J., Bubeníček, V., & Čopík, J. (2010). *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN 978-80-247-3061-5
- Čopík, J., Kopřiva, R., & Čmejrek, J. (2021). Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic. *Local Government Studies*, 47(2), 167–185. <https://doi.org/10.1080/03003930.2019.1699069>
- EVK Kašperské Hory, s.r.o. [online] citace 12.3. 2024, Dostupné z <https://evk.kasphory.cz>
- Heinelt, H. (2018). *Political leaders and Changing Local Democracy*. The European Mayor: Basingstoke: Palgrave Macmillan, ISBN 978-80-247-3061-5
- Jošt, M. (2018). Vývoj legislativní úpravy politických stran a politických hnutí v České republice od roku 1991 do současnosti se zaměřením na transparentnost. *Český Finanční a Účetní Časopis*. <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.514>
- Kafka, M., & Kolář, P. (2006). *Pojem veřejné správy, správa, řízení, management*. Vysoká škola finanční a správní, o. p. s.
- Kolman, P. (2008). *Orgány zastupitelstva a rady obce*. Epravo [online]. citace 19.2. 2024, Dostupné z [Orgány zastupitelstva obce a rady obce | epravo.cz](https://www.epravo.cz/organy-zastupitelstva-obce-a-rady-obce)
- Ministerstvo vnitra ČR. (2005). *Veřejná správa v České republice*. Časopis Veřejná správa Ministerstva vnitra
- Ministerstvo vnitra ČR. (2021). *Volby v ČR*. [online]. citace z 22.2. 2024, Dostupné z <https://www.mvcr.cz/volby/clanek/volby-v-cr.aspx>

- Monitor – kompletní přehled veřejných financí.* [online]. citace z 14.3. 2024, dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/>
- Oficiální stránky města Kašperské Hory. Historie města [online]. Citace 15.2. 2024, dostupné z <https://www.kasphory.cz/>
- Ouředníček, M. (2008). Dopad suburbanizace na daňové příjmy obcí. [online]. Citace 17.2. 2024, dostupné z https://www.suburbanizace.cz/analyzy_01_dopad_prijmy.htm
- Outlý, J. (2003). Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. *Politologická Revue*, roč. 9 č. 2. ISSN: 1211-0353
- Pomahač, R. (2013). *Veřejná správa*. Praha: OMIKRON Praha, spol. s.r.o. ISBN 978-80-7400-447-6.
- Provazníková, R. (2009). *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe 2. vydání*. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-2789-9
- Provazníková, R. (2015). *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe 3. vydání*. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-5608-0.
- Ryšavý, D., & Šaradín, P. (2011). *Zastupitelé českých měst a obcí v evropské perspektivě*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). ISBN: 978-80-7419-042-1.
- Spáč, P., & Balík, S. (2018). *Politika vykrmování na regionální úrovni*. *Sociologický Časopis*. <https://doi.org/10.13060/00380288.2018.54.4.412>
- Statek Kašperské Hory. s.r.o. [online]. Citace 12.3.2024, dostupné z <https://statek.kasphory.cz/>
- Strmiska, M. (2005). *Politické strany moderní Evropy*. Praha: Nakladatelství Portál. ISBN: 80-7367-038-0.
- Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Kašperské Hory, p.o. [online]. Citace 12.3. 2024, dostupné z <https://zs.kasphory.cz/>
- Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích – Samostatná Působnost Obcí. [online]. Citace 13.2.2024, dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128/zneni-20240101>
- Zákon č. 250/2000 Sb. O rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. [online]. Citace 14.2.2024, dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250/zneni-20240101>
- Zákon č. 250/2000 Sb. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. [online]. Citace 14.2.2024, dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250/zneni-20240101>

Zdravotnické služby Šumava, s.r.o. [online]. Citace 12.3.2024, dostupné z [Zdravotnické služby Šumava s.r.o. \(compactit.cz\)](https://www.compactit.cz)

Rozhovor se starostou města Janem Voldřichem, DiS. ze dne 4.3.2024

Rozhovor s místostarostou města Mgr. Jaroslavem Havlem ze dne 4.3.2024

Rozhovor se členem zastupitelstva města Ing. Miroslavem Olšaníkem ze dne 6.3.2024

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratek

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 – Rozpočtové určení daní	18
Obrázek 2 - Přehled počtu občanů dojíždějících za prací mimo město	34

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 - Počet členů v zastupitelstvu dle počtu obyvatel	22
Tabulka 2 - Vývoj počtu obyvatel a jejich průměrného věku.....	32

8.3 Seznam grafů

Graf 1 – Struktura obyvatel Kašperských Hor dle věkových skupin	32
Graf 2 – Struktura obyvatel v Kašperských Hordách dle vzdělání.....	33

8.4 Seznam použitých zkratek

Tzn. – to znamená

s. r. o. – společnost s ručením omezeným

Sb. – sbírky zákonů

Např. - například

p. o. – právnická osoba

ČR – Česká republika

9 Přílohy

9.1 Příloha č. 1 přepis rozhovoru se starostou města Kašperské Hory Janem Voldřichem DiS. (Kašperky pro život)

1) Proč jste se rozhodl kandidovat do zastupitelstva a začít se angažovat v místní politice?

Kandidovat do zastupitelstva jsem se rozhodl, protože mi není lhostejné, co se děje a nikdo jiný to neudělá.

2) Jak byla sestavována kandidátní listina Vašeho sdružení nezávislých kandidátů? Byl problém “opatřit“ 15 kandidátů? Jak jste určovali pořadí na listině?

Pořadí na kandidátní listině sdružení se určuje vzájemnou dohodou kandidátů. Opatřit 15 kandidátů na kandidátní listinu problém nebyl.

3) Jak hodnotíte svůj volební výsledek? Myslíte si, že se lidé v obci rozhodují ve volbách podle kandidátů či programových priorit?

Lidé se zde rozhodují kombinací obojího, jak podle jmen na kandidátní listině, tak podle programových priorit daného sdružení. Volební výsledek bych úplně hodnotit nechtěl, nepovažuji tolik za důležité, jestli jste první, nebo pátí. Spíš jde o lidi, kteří jsou okolo Vás. Jestli s nimi chcete, nebo nechcete spolupracovat, a jestli to vůbec jde.

4) Jak jste spokojen s výsledky povolebních jednání a obsazení funkcí starosty, místostarosty, členů rady města?

Myslím si, že v tom obsahu, jaký máme jsme docílili toho nejlepšího, co bylo možné.

5) Kdo většinou navrhuje rozvojové priority (investice) ve městě? (starosta, zastupitelé, občané, místní spolky, úředníci...)

Občané ani tolik ne. Spíš je to řekněme užší vedení města.

6) Probíhají před veřejnými zastupitelstvy nějaká pracovní jednání zastupitelů? Vždy nebo např. jen před schvalováním rozpočtu?

Pracovní jednání zastupitelů nejsou obvyklé. Pár jich však za ten rok je.

7) Pokládáte za dobré mít ve městě radu? V čem spatřujete výhody tento orgán města mít?

Určitě je dobré radu města mít. Výhodou rady je, že to její jednání je neveřejné. Některé věci se pak nechají řešit důsledněji než potom na tom veřejném plénu.

8) Vaše město má poměrně hodně majetku (lesů...). Pokládáte to za výhodu?

Stoprocentně. Díky tomu, že máme nějaký vlastní majetek, který generuje prostředky, tak můžeme z toho financovat spoustu věcí které bychom si jinak dovolit nemohli, respektive byly bychom odkázáni na to rozpočtové určení daní, nebo na dotace. Mít svůj vlastní majetek je rozhodně výhodou. Samozřejmě je to taky náročné na tu péči o ten majetek. Ne vždy z toho můžete mít jen zisk, někdy Vás to taky může něco stát, ale zrovna ty lesy v souhrnu vycházejí tak, že na nich to město vydělá peníze.

9) Jsou některá rozhodnutí zastupitelstva či rady výsledkem větších debat či kontroverzí? Případně jaká?

Ty doby už jsou za námi, kdy tady byly opravdu velké rozpory. V tuhle chvíli těch rozporů není tolik a je to spíše řeknu o jedinci, nebo jedincích, kteří potřebují některé věci důrazněji vysvětlit. Dříve se rozpory týkaly řekl bych celkového směřování a pohledu na budoucnost města.

10) Jak hodnotíte současný systém financování obcí a možnosti získávat dotace? Jste případně v žádostech o dotace úspěšní?

Rozpočtové určení daní je samozřejmě mechanismus, který se neustále mění. Dochází k jeho obměnám a změnám. Pro samosprávy by bylo podle mě dobré, aby se nějaký systém nastavil a držel se dlouhodobě, tak jako se vším. Zásadní problém jsou ty změny, které nás můžou zasáhnout. Někaký návrh na úpravu by byl asi vhodný. Ty peníze, které od státu dostáváte se berou jen na obyvatele. V rozpočtovém určení daní se vůbec nereflektuje, že ležíte například v nějaké turisticky atraktivní lokalitě tzn. Nemáte žádný příspěvek na ty "rekreanty", kterých potom v některých obcích je hodně. V Kašperských Horách je to půl na půl řekněme. To znamená, že půl lidí tady trvale žije a půl lidí tady má rekreační byty, takže na ty lidi, kteří mají rekreační byty nedostanete vůbec nic. Na ty lidi, co zde bydlí, chodí do školy, pracují peníze dostanete, ale jsou místa, kde to je ještě úplně obráceně. To znamená, že tam může být například desetinásobek těch "rekreantů" oproti místním lidem a samozřejmě ti "rekreanti" tomu místu vytváří odpady, potřebují komunikace, potřebují napojit na vodu, potřebují odvážet odpad, likvidovat splaškové vody a tak dále. Takže na to se to rozpočtové určení daní neptá, a to je asi trošku chyba.

Co se týče dotací, tak dotace jsou složitý systém, jak dostat peníze k samosprávám. Rozhodně by bylo za mě lepší, některé dotační tituly úplně vypustit a rovnou ty peníze posílat samosprávám právě v rámci toho rozpočtového určení daní než mít dotační tituly,

k tomu zaměstnávat řadu dotačních kanceláří a úředníků. Takhle ten systém na přerozdělování peněz spoustu těch peněz “sežere“ než k Vám dotečou. Pokud se rozhodneme pro nějakou dotaci, tak už cíleně s tím abychom měli šanci na úspěch. Nedá se to asi takhle říct v procentech, ale úspěšní jsme.

9.2 Příloha 2 Přepis rozhovoru s místostarostou města Kašperské Hory Mgr. Jaroslavem Havlem (Sdružení nezávislých kandidátů Nové Kašperské Hory)

1) Proč jste se rozhodl kandidovat do zastupitelstva a začít se angažovat v místní politice?

Dlouho jsem se rozhodoval, jestli do toho vůbec vstoupit, 10 let jsem odolával, protože se mě snažila přesvědčit některá politická uskupení a rozhodující byl pro mě projekt multifunkční haly. V té době spousta lidí nevěděla o potřebách školy. My jsme zde měli tělocvičnu, kterou nám rozežírala dřevomorka a už rok jsme vlastně byly bez tělocvičny. Dostalo se to na úroveň, že se zde rozhádaly dvě skupiny lidí, jestli halu ANO nebo halu NE. Já jsem do toho vstoupil jako zastánce té haly, že je potřeba.

2) Jak byla sestavována kandidátní listina Vašeho sdružení nezávislých kandidátů? Byl problém “opatřit“ 15 kandidátů? Jak jste určovali pořadí na listině?

Těžko. Sehnat na takhle malém městě 15 lidí je strašný problém. Veřejnost není schopna podepsat ani archy, že vůbec souhlasí s tím, aby nějaká strana vznikla, protože na začátek je potřeba určitý počet podpisů. Někteří lidé fungují tak, že když Vy tam máme tohohle, tak to Vám nepodepíšu. Protože tady vadí jednotlivé obličeje. Těch 15 lidí je ukrutný problém sehnat. V každé straně je vždy maximálně šest lidí, a to mohou mluvit o štěstí, kteří chtějí něco dělat. Bitva je spíš o čísla 10 až 15, než 1 až 5 na kandidátní listině. O těch prvních pět čísel nikdo moc nestojí. Možná v každé straně 2 lidi, kteří kandidovali například na starostu, kteří vyloženě chtěli být vepředu. Já sám jsem si zkoušel před tímhle volebním obdobím vytvořit stranu, taky jsem 15 nesložil. Asi to ani nemá cenu drolit. Na těch 1400 obyvatel už by bylo více uskupení moc.

3) Jak hodnotíte svůj volební výsledek? Myslíte si, že se lidé v obci rozhodují ve volbách podle kandidátů či programových priorit?

Hodně podle jmen kandidátů. Ty programové priority jsou ve všech stranách víceméně stejné. Takže se rozhodují spíš podle toho, koho znají.

4) Jak jste spokojen s výsledky povolebních jednání a obsazení funkcí starosty, místostarosty, členů rady města?

Jsem spokojený. Jsem spokojený, protože nějaké ty třecí plochy, které tam byly dřív tak zmizely. Myslím si, že se zjistilo, že tam byly třecí plochy založené na lidech, ne na nějakém programu. Tady se všichni shodnou na tom, co je potřeba udělat, jde jen o pořadí, co udělat jako první.

5) Kdo většinou navrhuje rozvojové priority (investice) ve městě? (starosta, zastupitelé, občané, místní spolky, úředníci...)

Tady je to napříč. Jde to buď z rady, nebo ze zastupitelstva, nebo když někdo přijde s dobrým nápadem úplně mimo samosprávu města. Toto je výhoda malého města, že tomu nikdo nebude házet klacky pod nohy.

6) Probíhají před veřejnými zastupitelstvy nějaká pracovní jednání zastupitelů? Vždy nebo např. jen před schvalováním rozpočtu?

Před rozpočtem pravidelně. Pak když se projednává něco, co potřebuje nějakou větší diskusi. Když se to týká například pozemků, nebo takových věcí, tak je nějaké pracovní zastupitelstvo.

7) Pokládáte za dobré mít ve městě radu? V čem spatřujete výhody tento orgán města mít?

Kdyby rada nebyla, muselo by vše schvalovat zastupitelstvo. Kdyby to schvalovalo zastupitelstvo, muselo by se scházet pravidelně. Jako rada se scházíme jednou za 14 dní a máme toho vždy tak na 2-3 hodiny, někdy i více. Tady když se řeší některé věci, tak sice na první pohled to je takové, že to "odmáváme", ale některé věci musíme více prodiskutovat. Určitě je rada potřeba.

8) Vaše město má poměrně hodně majetku (lesů...). Pokládáte to za výhodu?

Samozřejmě, že je to výhoda. Kdybychom měli rozpočet jenom podle počtu obyvatel, tak se bude pohybovat někde okolo 40-50 milionů mám pocit. To, co bychom dostali, bychom vydali za chod úřadu plus některé malinké investice a jinak by se čekalo na dotace. Takhle není problém, když město dá ročně 40, 50, 60 milionů ze svého. Halu stavělo město ze svého, přestavba bývalé tělocvičny na třídy opět ze svého. Takže jsou to samozřejmě obrovské výhody.

9) Jsou některá rozhodnutí zastupitelstva či rady výsledkem větších debat či kontroverzí? Případně jaká?

V tomhle volebním období ne. V minulém volebním období tady byla největší kontroverze třeba prodej pozemků panu Kreuzigerovi a vůbec vše, co bylo spojené s výstavbou apartmánových domů.

10) Jak hodnotíte současný systém financování obcí a možnosti získávat dotace? Jste případně v žádostech o dotace úspěšní?

Současný systém financování obcí je podle mě fér. Ohledně dotací si myslím, že jsme poměrně dost úspěšní. Ale vidím tady jednu věc. Tím, že Kašperské Hory ty peníze mají, tak se velice často ty dotace moc neřeší. Samozřejmě u velkých investic se čeká. Teď se má upravovat nová kotelna a má to být zhruba za nějakých 50 milionů, tak tam se samozřejmě čeká, jestli na to bude vypsána dotace nějakých 40-50 procent. Tak jestli člověk "vyhodí" 20 milionů, je to rozdíl. U některých věcí, se to ale udělá hned, když je to potřeba. Když se tu řešili dotace na rekonstrukce vodovodů, zdrojů vody a kanalizace, tak všechny dotace jsou vázány do budoucna udržitelností a tím, že do toho někdo bude "kecat". Takže je zde dost lidí za to, že si to uděláme ze svého, ale budeme si o tom taky samy rozhodovat, než dostat pár milionů ale pak poslouchat následujících 20 let, jak někdo bude pískat.

9.3 Příloha 3 Přepis rozhovoru s opozičním členem zastupitelstva a předsedou kontrolního výboru Ing. Miroslavem Olšaníkem

1) Proč jste se rozhodl kandidovat do zastupitelstva a začít se angažovat v místní politice?

Nebyl jsem spokojen s řízením města, protože dlouhodobě sleduji, jakým způsobem se zde přistupuje k podnikatelům, jak se město rozvíjí a bohužel lidé vůbec nemají zájem se v tom angažovat. Nejvíce je to vidět na zastupitelstvech, na které nechodí téměř vůbec nikdo a ty věci by se tam měli projednávat. Proto jsem se rozhodl, že jestli chci něco změnit, tak bych v tom zastupitelstvu měl sedět. Na základě toho také vzniklo naše sdružení.

2) Jak byla sestavována kandidátní listina Vašeho sdružení nezávislých kandidátů?

Byl problém “opatřit“ 15 kandidátů? Jak jste určovali pořadí na listině?

Problém to byl, protože lidé se angažovat nechtějí a všechny ty kandidátní listiny tady na Kašperkách jsou sestaveny na základě toho, že zhruba polovina té kandidátky jsou lidé, kteří se v tom chtějí angažovat. Počítají s tím, že pokud by se do zastupitelstva dostaly, tak chtějí pracovat. Zbytek je na té bázi že s Vámi souhlasí, budou u Vás ve sdružení ale nemají na to čas a chtějí napsat někam dozadu, protože šance je někam do sedmého místa. Od osmého místa dál už v podstatě šance tady není. Proto ta druhá půlka se píše dozadu. V našem případě se kandidátní listina sestavovala vcelku jednoduše, protože to naše sdružení zakládali 3 lidé a tihle lidé byly na čelních místech, pak se doplňují lidmi, kteří se podílejí na programu.

3) Jak hodnotíte svůj volební výsledek? Myslíte si, že se lidé v obci rozhodují ve volbách podle kandidátů či programových priorit?

Osobně jsem čekal 2 mandáty jako maximum, protože jsme nový subjekt. Vzhledem k tomu, že jsme získali 4 mandáty, tak je to nadmíru úspěšné. Jako nový subjekt jsme se téměř neměli o co opřít tzn. Bylo to postaveno pouze na místních lidech, kteří nabídli nějaké řešení. Takže z tohoto hlediska úspěch velký. Myslím si, že zde rozhoduje nějaká příslušnost a co lidé udělali ale bohužel i přesto, ty priority lidi moc nezajímají, spíše to berou jako nutné zlo někoho si zvolit. Dříve zde byly kandidátky jen dvě, takže vyhrálo jedno sdružení poměrem 8 hlasů a druhé mělo 7 hlasů, pak se to zase obrátilo a sdružení si to mezi sebou vracela. Myslím si, že když my máme 4 mandáty, tak je to teď rozdělené rovnoměrně. V tohle ohledu zde lidé mají najednou větší nabídku a my se od začátku snažíme nabízet nějaká řešení a je to celkově takové pestřejší, protože ti lidé se na nás začínají obracet s nějakými problémy, což dříve nebylo.

4) Jak jste spokojen s výsledky povolebních jednání a obsazení funkcí starosty, místostarosty, členů rady města?

Není to moc o spokojenosti, spíše o jednání. Dopadlo to, jak to dopadlo. Nemám k tomu nějaký vyhraněný názor, každý si stál za svým. Dvě sdružení se dohodla na úkor toho našeho. Mohlo to dopadnout jakkoliv, ta povolební jednání nějak probíhala, a dopadlo to tímhle způsobem.

5) Kdo většinou navrhuje rozvojové priority (investice) ve městě? (starosta, zastupitelé, občané, místní spolky, úředníci...)

Rozvojové priority a investice většinou navrhuje starosta města.

6) Probíhají před veřejnými zastupitelstvy nějaká pracovní jednání zastupitelů? Vždy nebo např. jen před schvalováním rozpočtu?

Já jsem v zastupitelstvu řekněme nový, takže nevím, jak to bylo v předchozích zastupitelstvech. Většinou to bylo tak, že ta pracovní jednání byla při rozpočtu. Teď je těch věcí je malinko víc, protože se zde má dělat větší projekt NORMA plus další věci, takže teď bych řekl, že je to poměrně častější a je to ku prospěchu věci. Ty záležitosti se prodiskutují trochu dříve, dají se tam nějaké otázky, které by se měli vyjasnit a z hlediska komunikace je to lepší.

7) Pokládáte za dobré mít ve městě radu? V čem spatřujete výhody tento orgán města mít?

Rada je nutná, protože se schází každých 14 dnů. Zastupitelstvo se schází jednou za 2 měsíce tzn. Kdyby tady nebyla rada, tak v tom městě je bezvládní.

8) Vaše město má poměrně hodně majetku (lesů...). Pokládáte to za výhodu?

Určitě je to plus, ale musí se umět spravovat. Jsou zde obrovské nedostatky. Město je bohaté ale z toho opozičního pohledu se o ten majetek úplně nestará, jak by se starat mohlo a mělo.

9) Jsou některá rozhodnutí zastupitelstva či rady výsledkem větších debat či kontroverzí? Případně jaká?

Dalo by se říct, že kontroverze tam je. Naše sdružení je v opozici tzn. Opozice má 4 mandáty a koalice má 11 mandátů, takže pokud my vytáhneme nějaké kontroverzní téma, pro které máme naprosto odůvodněná fakta, tak je tam snaha nás umlčet, je tam snaha to bagatelizovat, a protože se vždycky ve finále hlasuje, tak je to z moci úřední vždycky smeteno ze stolu. Řeknu příklad – jsem předsedou kontrolního výboru a zjistil jsem hrubé porušení povinnosti bývalé starostky. Porušila své povinnosti a slíbila místnímu podnikateli věci, které slíbit nemohla a nesměla. Zjistili jsme to, vyšetřili a označili včetně všeho a v podstatě, když se to probíralo, aby se k tomu nějaký postoj zaujal, tak pan starosta a koalice řekla výsledek pouze ten, že to bere na vědomí tzn. Nic se s tím nedělo. To je potom výsledek toho, když se na něco upozorní = jde to do ztracena. Nebo naopak řeknu, aby to nebylo kontroverzní vždy na konci roku se stanovuje cena vodného a stočného, což je zde celkem palčivé téma. Došlo zde k razantnímu nárůstu ceny asi o 30 %, my jsme proti tomu aktivně vystoupili, že tam k tomu nejsou žádné podklady, data, relevantní údaje a nebyl nám to schopen ani jednatel EVK odůvodnit. Na jednání bylo přítomno bohužel jen pár občanů, protože lidi to nezajímá a bez jakýchkoliv dalších věcí už to jednání začalo být panu starostovi

nepříjemné, no tak to “smázl“ tím, že už to dál řešit nebudeme a odhlasovalo se zvýšení. To je potom ta obrácená stránka, že ti lidé nechodí a pak si zpětně stěžují co jsme jim to tam schválili za navýšení.

10) Jak hodnotíte současný systém financování obcí a možnosti získávat dotace? Jste případně v žádostech o dotace úspěšní?

Úspěšní si myslím že jsme. Ale je to těžké. Já dotace kvituji s povděkem, protože spoustu věcí se přes ty dotace dá řešit. Malinko mám někdy problém, že některé města jednou jen na dotace, což v podstatě pak nemotivuje ta města, zastupitelstva a obce k nějakému lepšímu spravování majetku, protože si řeknou že sáhnout si pro dotace je jednodušší než dávat více ze svého. Myslím si, že město na dotace umí dosáhnout, má tam schopné lidi, kteří to hlídají a město je poměrně úspěšné zejména v oblasti cestovního ruchu. Obecně to trochu z mého pohledu demotivuje potom to řízení.